

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Együttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szombat, március 30.

Mai számunk főbb közleményei:

Komoly elhatározások előtt.
Kétszáz ezer korona hiteltülpés a kulturpalota építésénél.
Az állami tanítóképző bucsuzó és érkező igazgatója. Vesztegelési botrány.
Hogy rendezzék a Béla-teret?
Sportolásért megbüntetett aradi diákok.
Öt és fél millió korona Neuman Samu hagyatéka.
Beomlott épülő templom.
A párisi bankrablók üldözése.
Szerelme megrendelésre.
Tarkaságok.

Döntő fordulat.

Arad, március 29.

A külsőségek, amelyekből a politikai események tartalmát megszokták ítélni, ezuttal a legkomolyabbak. A miniszterelnök, a kinek ma dél-előtti fogadtatását a politikusok hajlandók voltak egyszerű bucsuzó aktusnak tekinteni, az audiencia után Lukács László pénzügyminiszterrel tanácskozott, majd a kormány összes tagjait fölhevítette Bécsbe, ahol ma este minisztertanácsra gyűltek össze. Egyben annak is híre jutott, hogy holnap a király elnöklésével koronatanács lesz a magyar válság ügyében. Maga a félhivatalos nyilatkozat azzal a sokat mondó sorral egészíti ki ezeket a beszédes külsőségeket, hogy a „kormány komoly elhatározások előtt áll.”

E pillanatban, természetesen, hiteleset nem tudhatni, hogy e komoly

elhatározások milyen eseményeket fog maga után vonni. Sokan házfölösztást sejtene, mások a házszabályok szigorubb alkalmazását, viszont arról is beszélnek, hogy a király manifesztumot fog kiadni, s ebben azokról a kérdésekről tesz nyilatkozatot, a melyek dolgában a véderőreform körül ellentétek merültek föl.

Kétségtelen, hogy a komoly elhatározások végső ideje érkezett el. Azok után, hogy a nemzet ítélete egy dologra hivatott, az alkotások hosszú sorára váró parlamentnek adott hatalmat, rövid munka következett, ez után pedig újra megfeneklett a parlament a véderőreform kérdésében. A kormány gondoskodása az ex-lextől megóvta az országot, — de az obstrukció réme, állandó veszedelme és kára nem múlt el. S mikor végre a parlament többsége, amelyhez az ellenzéknek felelősségtől átharott tagjai is csatlakoztak, az obstrukción erőt tudtak volna venni, — akkor Bécsben, a koronához közel állók emeltek gátat a magyar kibontakozás elé, olyan félreértések szításával, amelyek által a parlament többsége került szembe az uralkodó felfogásával.

A lehetetlennek látszó, folyton új és új akadályokkal nehezített helyzetben valóban komoly elhatározásokra, döntő lépésekre van szükség. Khuen-Héderváry Károly elmondhatja magáról, hogy a békés lépések minden formáját és módját

végigpróbálta a kibontakozás érdekében, úgy a higgadt ellenzék-nél, mint az obstruktoroknál, Budapestén ép úgy, mint Bécsben. Sohase kereste a maga részére azt a könnyebb szerepet, a melyet önző államférfiak az „utánam az özönvíz” jeliséjével tejeznek ki. Ellenkezőleg; Khuen-Héderváry, aki nem kereste a hatalmat és nem ragaszkodik görcsösen a bársonyszékhez, — a zavarok és vergődő helyzetek közepette is, kötelességtudóan addig a helyén marad, amíg vagy maga megtalálja az új, egészséges politikai helyzet felé vezető utat, vagy pedig utódjának arra a határozott kilátásokat megadta.

A türelemmel, némán nézett obstrukciónak és a meddő tanácskozásoknak ideje lejárt. Az elsőért tülontul sok időt vesztetett a nemzet, — az utóbbit pedig már fölöslegessé teszi a nézetek össze nem egyeztetetése. Komoly elhatározások következnek, a melyek, ha nem is fognak kellemesen hangzani, magukkal hozzák annak igazolását, hogy a kormány azokat a legvégső ideig halasztotta.

A forduló ponton túl az események gyorsan szokták követni egymást. Valószínű, hogy a nemzet igen rövid idő múlva meg fogja tudni azoknak a komoly elhatározásoknak lényegét, a melyekre a helyzet a kormányt utalta. De előre is azzal a re-

Az első kép.

Írta: Vértessy Gyula.

Ezelőtt harminc évvel ment ki idegenbe. Aradi híres, nagy emberré lett. Mint ütött-kopott művészönvendék hagyta itt a haráját, akit a festőiskolából mint teljesen tehetségtelen anyagot kicsaptak és akit durván utasítottak el minden küszöbről, ahol párfogást, segítséget kerestek és úgy jön most haza, mint Európa egyik legnagyobb művésze.

S míg az orient express kényelmes kocsijában hátradőlve nézi a nyári reggel friss sugárzó napsugárzó pompázó vidéket, mely mint valami ködfátyolkép-sorozat egyre mászt mutat, egyre változik és látványos örültfutással szalad előle, essébe jutnak az elröppent, változatos, örömlökben és fájdalomokban, reményekben és csalódásokban, vereségekben és diadalokban oly gazdag évek.

A nyomorúság napjai, az első vereségek, az első sikerek!

S míg a zsebéből kihuz egy levelet és mosolyogva olvassatja, arra gondol, hogy hánt vele ez az ur, ez a hatalmas, kilencégy koronás címerrel ékeskedő nagy ur ezelőtt harminc esztendővel. Ez, aki most ezt a levelet írta hozzá, mely így kezdődik:

— Kedves barátom! Örömtelt szívvel várjak! A pályaháznál én foglak üdvözölni. Légy kézen a legóriásibb fogadtatásra. A miniszter te fog beszélni. Sehová sem engedlek. Az én vendégemnek kell lenned! Boldogírogom és büszkeségem lesz, hogy nálam leszel!

Boldogsága és büszkesége!

Összehajtja a levelet, visszateszi a zsebébe és mosolyog tovább.

Milyen furcsa is az élet! Most „boldogsága és büszkesége”, valamikor pedig elkergette a küszöbről, szinte elrugta, mint a kőbor kutyát szokták. Fülébe csengenek a harminc év előtt hallott szavak. A kemény, durva elutasító szavak, melyek, mintha korbácsütések lettek volna, úgy érik az ő érzékeny művész-lelkét.

— Hagyjon nekem békét! Nem taníthatok én ki minden éhenkrászt! Aki nem akar dolgozni — felesleg művésznek! Menj on mesterségre! A művészethez tehetség kell, magát pedig kicsapták a festőiskolából, mert nincs tehetsége! Hát hagyjon békét!

Ő azután békét is hagyott. Ezenek is, meg a többieknek is. Kiment a maga erejéből és koplálva, fagycsokodva, nyomorogva, igazi Golgotha út után eljutott oda, a művészetet olyan magaslatára, amelyre hogy valaha el fog jutni, még gondolni is alig merte.

Pedig a lelke kezdettől fogva tele volt szédítően merész álmokkal, elérhetetleneknek látszó ábrándokkal, de mindig azt hitte, hogy az élet a maga körülhelelten ridegségével kezesül fog tiporni rajta, mielőtt elérné a célját.

S íme elérte! Dícsőséggel, koszorúkkal ékesen jön haza párisi palotájából, a melyben csak a múlt héten is, a köztársasági elnököt fogadta vendégsül. A hír körülbelül egy évtized óta szárnyára vette nevét és bekürtölte vele a világot.

Régóta hívják már haza, esdő, könyörgő levelek százai jartak ki hozzá, hogy jöjjön már egyszer haza, mutassa meg a világnak, hogy ő magyar; de mindhiába volt!

Valami álbüszkeség, valami régi mindekoráig be nem forrott seb emléke visszatartott. Nem akarta látni azt a hasát, mely egykor szinte kilökte őt magából, sem azokat az emberek, akik könyörtelenek voltak hozzá akkor, mikor legjobban rászorult volna a könyörtletre.

Sok idejébe került, míg belátta, hogy igaztalanul ítélte. Mert hiszen akkor még csak ugyan nem láthaták benne a tehetséget s nem esoda, hogy nem törődtek vele, azóta pedig megbocsülik s tárt karokkal várják.

Igy határozta azután el magát, hogy hazajön, ha csak rövid időre is, mert a dolgai hamar visszasszölibják párisi műtermébe.

A menetrendet forgatja, nézegetve, hogy mikor is ér Budapestre. Véletlenségéből arra a lapra nyit, a hol az ő kis szülőfalujának a vicinálisa van.

A szülőfa'uja! A mint olvassa a fa'uska nevét, egyszerre csak hirtelen feltámad szécsélyes művész lelkében az oda való vágyakozás hangulata.

S nem tudott, meg nem is akart magának parancsolni. Szépen megtáviratozta a reá várakozó ünneplőknek, hogy közbejött akadály miatt csak két nap múlva érkezhet, maga pedig irányt változtatva, kiszállt a legközelebbi csatlakozási helyen és néhány óra múlva már szülőföldje felé rohogott.

ménynyel várja azokat: akárminő nagy hullámokat fognak kavarni, utánuk a régóta várt, ma már szinte elképzelhetetlen politikai nyugalom és rendes parlamenti működés fog következni.

Komoly elhatározások előtt.

— A Khuen-kormány újabb kinevezése. —
Fordulat a válságban. —

Távirati tudósítás.

Bécs, március 29.

A magyar politikai helyzetben valami új és meglepő esemény készül, amelynek azonban egyelőre még a halvány körvonalait se lehetne megrajzolni. Azok a jelentések, melyek Héderváry Károly gróf mai audienciájáról, s az ezzel kapcsolatos külsőségekről szólnak, csak arra alkalmassak, hogy a bizonytalanság és titokzatosság érzését ébresszék a magyar közvéleményben a biztos tájékoztatás nélkül.

A jelentések arról szólnak, hogy Héderváry gróf ma délelőtt tíz órakor kihallgatáson jelent meg ő felsége előtt Schönbrunnban, ezt megelőzően pedig Lukács László pénzügyminiszterrel tanácskozott hosszabban. Az audiencia mindössze fél-óráig tartott s utána Héderváry ismét Lukácssal értekezett bizalmasan, egyidejűleg azonban, nyomban az audiencia után, intézkedett, hogy a kormány valamennyi tagja a legelső vonattal Bécsbe utazzék, ahol még a mai nap folyamán minisztertanács is volt, amelyen, mint a mi hiradásaink mondják, komoly elhatározások történtek.

Héderváry gróf még a délelőtt folyamán alkalmat talált arra is, hogy Schönbrunnból visszajövet s a Lukácssal való tanácskozása után Berch-

told gróf külügyminisztert is fölkeresse s vele is tanácskozzék. A külsőségekhez tartozik még, hogy Skerlecz Iván báró, a kabinetirodába beosztott miniszteri tanácsos déli tizenkét órakor írásba foglalva egy fontos üzenetet kézbesített Héderváry grófnak. Mindezt betetézi, hogy holnap a király személyes elnöklésével kormánytanács lesz.

Ezekből a hírekből megközelítő valószínűséggel csak annyi hámozható ki, hogy a kormány valamely új alapon kíséri meg a válság megoldását. Ebben pedig benne foglaltatik az is, hogy Héderváry gróf ismét mint miniszterelnök fog Budapestre visszatérni. Egyelőre titok, hogy mi is hát az az új terv, amelyre a jelentések céloznak, de nem férhet hozzá kétség, hogy a válság gyökeres megoldására irányul.

A miniszterelnök a királlynál.

Khuen gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter a Magyar Házban szálltak meg. Reggel nyolc órakor keltek s félkilenc órakor már együtt voltak a miniszterelnök dolgozószobájában. Néhány perc mulatán érkezett a külön udvari futár, aki kézbesítette a meghívót Khuen grófnak audienciára, délelőtt tíz órára. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter folytatták a tanácskozást s tanácskozásuk összefügg az új kibontakozási tervvel, amelyet Khuen gróf a felség elé kíván terjesztetni.

Fél tíz óra után a Magyar ház elé robbant a 263-as számú kéifogatú s a miniszterelnök újságírók sorfala közt szállt a kocsiba. Mikor a kocszi lépcsőjére lépett, egy újságíró ezt a kérdést intézte a miniszterelnökhöz:

— Kegyelmes uram! Bejelenté véglegesen lemondását?

A miniszterelnök kedélyesen mosolyogva szökött:

— Talán még nem.

A kihallgatásról félhivatalosan ezeket jelentí a Bud. Tud.:

Ő felsége Héderváry Károly gróf miniszterelnököt ma délelőtt tíz órakor félórát kihallgatáson fogadta. Héderváry Károly gróf miniszterelnök a kihallgatás után a Magyar házba

tért vissza, ahol Lukács László pénzügyminiszterrel tanácskozott. A kihallgatásról visszajövet a miniszterelnök intézkedett, hogy a kabinet valamennyi tagja még ma Bécsbe jöjjön. Este a Magyar házban a kabinet tagjai Héderváry gróf elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. Illetékes helyről közlik, hogy a kormány komoly elhatározások előtt áll.

A király izenete.

Tizenkét óra után megjelent a Magyar házban Skerlecz Iván báró miniszteri tanácsos a átadott Héderváry grófnak a király megbízatásból egy fontos okiratot. Skerlecz báró, aki egyenesen a királytól jött, félóra hosszágig maradt a miniszterelnöknél. Holnap a király elnöklésével kormánytanácskozás lesz, amelyen nagyon fontos határozatokat fognak hozni.

A király izenetének tartalma nem szivárgott ki, de abból, hogy Khuen gróf nyomban az isenétvétele után a külügyminiszterhez hajtatót, következtetni lehet, hogy ő felsége a külügyminiszterrel való tanácskozásra utasította Khuent. Berchtold gróf és a miniszterelnök hosszabb ideig konteráltak. Hír szerint újabb kibontakozási tervét közölte Khuen a külügyminiszterrel, aki a válság minden fázisában tevékeny részt vett. Berchtold Lipót gróf közös külügyminiszter tegnap délután is külön kihallgatáson jelent meg a királlynál és a Kossuth párt ellenzéki magatartásával támadt új helyzetről informálta az uralkodót.

Minisztertanács Bécsben.

Bécsből jelenti tudósítónk telefonon: Khuen-Héderváry Károly gróf lemondott miniszterelnök ma délelőtt fél 11 órakor átlépte Schönbrunnban a király doigozó szobájának küszöbét. Mindenki azt várta, hogy az audiencia ismét hosszú ideig fog tartani és különösen a jól informált osztrák sajtó hangostatta fenn, hogy Héderváry megbukott, misszióját befejezte és a mai audiencia lesz az utolsó. As alig két pernyi lefolyású kihallgatás után tudvalevőleg Bécsben a legképtelenebb hiób híreket röptették szét és a magyar képviselőház feloszlását kolportálták. Az audiencia lefolyása után a miniszterelnök visszatért a Magyar házba, utasította a vele együtt Bécsbe érkezett titkáráját Marschowszky Ivort, hogy telefon utján szólítsa Bécsbe a kormány összes Budapestben időző tagjait. Közben megérkezett

Minden áron látni akarta az ő szülőfaluját. Betege lett volna ennek a hangulatnak, ha nem tehetett volna neki eleget. Pedig bizony, ha jól meggondolja a dolgot, nem sok keresni valója van neki ott. Ha csak az a két sirhalom nem vonzza, mely odakint van az akácos falusi temetőben. Az édesapja, meg az édes anyja fekszenek ott. És a két halott az övé, mása senkije sincs az egész faluban. Ő sem ismer senkit, őt sem ismeri senki! De talán éppen ez az ismeretlenség vonzotta oda! Legalább egyedül lehet azon a helyen, ahol gyermekéje és első ifjusága boldog idejét töltötte. Legalább háborítatlan kóborolhatja be azokat a helyeket, melyekhez annyi édes, öntudatlanul boldog emlékek köti.

A podgyászát előre küldette Budapestre s ő maga egy kis kőzetkővel szállt le az igénytelen falusi órháznál. A falu jó messzire el volt még, de gyalogssal indult neki az utnak.

Letér az országútról s nekivág az erdei gyalogútnak. Emlékezik rá, hogy ez a kőzetkő utja a falunak. Erre jártak ki mindig nézni a vasutat.

S mintha az a régi gond nélkül gyerekek lenne, aki akkor volt, olyan vigan, olyan könnyen, szívesen minden teher nélkül, megy az árnyas, vadvirágokkal beszegített egyenes úton.

Most érez a lelkében először örömet a fölött, hogy hazajött. Most érez először, hogy ideje van. Most, hogy közeledik a felé a kis, elhagyott, palóc falu felé, ahol azok pihegnek, akik semmit sem tudnak az ő dicsőségéről és ahol azok laknak, akik csak any-

nyit tudnak róla, hogy ő volt a tiszteletesék Jánosa, és hogy „elcsavargott külső országokba s ott pikturázik”.

A vízmosás partján a nedves zöld fűből kikandikáló gyöngyvirágok, mintha ismerős, kedves léányzsemek nedves fényéből elővillanó szőlies, fehér, de mégis bisalmas meleg tekintetek lennének; a vén bükkfák pedig a gyalogútvény két oldalán bizalmas, régi pajtasok, akik üdvözléssel feléje hajtogatják lombos ágaikat. A levegő illata, a virágok, a fák, a föld, az ég, minden olyan kedves ismerős itt. S szeretne naiv, ártatlan örömeiben, derűs hangulatában meghemperegni a fűben, majd azután felmászni a fákra, mint hajdan s versenyt énekelni, rikantgatni s fényűzéseni az erdő jókedvű, vidám kis dalos népeivel.

Bolondos kedve támad s belekezd egy régi, régi dala. Milyen furesd hangzik ez a rekedt hang az erdő csendjében. Rá sem ismer a hangjára, mintha idegené volna! Bizony, nem is csoda. Nagy ideje annak, mikor ő utoljára énekelte! Talán akkor, mikor innen elkerült.

Milyen szép is itt minden! Derűs, kedves, ragyogó, ilyen maradhatott volna az ő élete is, ha el nem megy innen sehová. Ne hagyta volna ott a debreceni kollégiumot, végezte volna el a teológiát, most ő ülhetne az apja papi székében. S az ő otthona lenne a paplak, ahol született. Az erdőben egy kis dombra ér s onnan már látta is s templom karcu tornya mellett a paplak kertjének fehér kőfalát.

Körfüldte és alatta a falucska apró fehér házikói, amint így kiragognak a zöld akácok közül nyári nap verőfényében, mintha zöld palattára szórt fehér, fűes fafészekcsomók lennének.

— Hipp, hipp, hurrá! — kiáltja, kalapját feldobva a levegőbe.

S az ötven éves, korán megöszült, lengő, fehér szakállú férfi olyan vigan, ruganyosan, frissen lépdegél a falu felé, mintha valami vakációzó diáklegény lenne.

Egyenesen a paplak felé tart, mintha most is ott lenne ő odahaza! Mintha az ő édesanyja most is ott várná a kapuban!

Csak mikor már ott áll az udvaron, akkor jut az eszébe, hogy nincs ő neki már itt mit keresni, nem várja már őt ide senki.

Vissza is akart fordulni, de már akkorára kijött a tiszteletes ur.

— Kiboz légyen szerencsém?

Megmondta a nevét.

Az tiszteletes áhitattal nézt, majd megszólalt:

— A híres, a nagy! Hihetek e szeméimnek! A „Vasvári Ujság” a múlt héten hozta a képét! Nagyságos uram, áldja meg az Isten, hogy felkereste szegény hajlékomat! A születési háját. Mert itt tetszett születni.

Nem tudott hova lenni örömeiben. Szinte ujjongva kiabálta elő a feleségét, meg a leányát.

— Tudjátok-e ki van itt? A híres, a nagy festő. A haza büszkesége! Nagyságos uram, engedje, hogy bemutassam a leányomat. Gyermekek, abban a szobában született ő, a hol te lakol. Sokszor beszéltem róla neked, bár szintől szinre most látom őt először!

Esta abba a szobába vetettek neki ágyat. Mikor jó éjszakát kívántak neki, a papkisasszony figyelmeztette:

— Egy meglepetést fog találni. Egy kőpet. Valóságos erekiye gyanánt őrzem.

Cuvaj horvát bán Bécsbe, akivel a miniszterelnök hosszasan konferált.

A bécsi esti lapok a magyar kormány félhivatalos kommunikációjából kiragadák azt a passzst, amely úgy szól, hogy „a kormány komoly elhatározás előtt áll” és erre épült fel a hárfelosztás híresztelése. Este fél hét órakor megérkeztek Hazay, Serényi, Beóthy és Zichy miniszterek és egyenesen a bankaszei Magyar háza hajtottak, ahol Khuen Hédervár és Lukács László várták minisztértársait. Egynegyed nyolc órakor összehívta a minisztertanács, amely háromnegyed óra hosszat tartott. Ennek lefolyását természetesen nem hozták nyilvánosságra és hivatalos kommunikációt se adtak ki róla, mert a minisztertanács tárgyalásának eredményéről elsősorban a felségnek kell tudomást szereznie, amit a miniszterelnök holnap délelőtti audienciáján fog megtenni. Khuen holnap délelőtt tíz órakor jelenik meg a király előtt. Ez az audiencia lesz előreláthatólag az a régen hangoztatott, amelyben tényleg és végleges határozat hozatalra kerül a sor.

Jelenthetjük, hogy értesülésünk szerint holnap Khuen-Hédervár gróf ismét megbízást fog kapni a királytól a miniszterelnöki tárcza vállálására, amit a kormányelnök teljesíteni fog. A reaktivált kabinet a sok vitára alkalmat adott rezolúciót lényegesen megváltoztatva fogja a király tudomására hozni. Hogy a magyar képviselőházat belátható időn belül feloszlatnár, arról beavatott helyen nincs, nem volt és nem is lesz szó.

Nem lesz koronatanács.

A minisztertanács, kiszivárgott hírek szerint, egyhangulag hozzájárult azon javaslatokhoz, amelyeket a miniszterelnök ma reggel a krízis megoldása érdekében a felségének előterjesztett. A további intézkedések a holnapi audiencia után fognak megtörténni. Valószínű, hogy a Khuen-kabinet változatlanul megmarad. A Bécsben időző miniszterek holnap délután visszaérkeznek Budapestre, tehát koronatanács nem lesz.

A bécsi lapvélemények.

A Reichspost ezeket írja ma:

A magyar válság új fejezethez érkezett. A vezetés Lukács László kezébe került. Khuen

Csakugyan ott lógott egy kis kép, keretén friss virágfüzérrel.

Egy leányarckép volt. Kegyetlenül rossz rajz, lehetetlen hus szín, ríktóan kék szemek.

— Micsoda silány mázolás! Bizonyosan a kisasszony festette.

Jobban megnézi a egyszerre csak látja a kép sarkában a saját nevét. Es lehetetlen! Ő festette volna! S egyszerre eszébe jut minden. Mielőtt itt hagyta volna a faluját, az utolsó husvétii legációban festette. Hogy is hívták ezt a kis leányt? Hogy is hívták? Istenem, hogy elfelejt az ember mindent! Pedig akkor milyen szerelmes volt belé. Az első, akit szeretett! Azóta mennyiszor és mennyit szeretett, de talán úgy soha, mint akkor először.

Végigvonul a lelkén és az egész naiv, ártatlan, tiszta gyermekszerelem!

S eszébe jut egy ártatlan, tiszta csók! Egy forró nyári este felejthetetlen, édes emléke! Ott csattant el a hús előtti kis kertben, a nagy hársfa alatt, melynek sötét árnya jól ide-látszik.

Az első csók! A tiszta ajkak első, szűzi csókja! Mintha újra érezné annak varázsát! Szeme kigyul, reskető kézzel leemel a képet a lámpa alá ülve, nézi, nézi hosszasan.

Ha most látná valaki! Hogy kinevetnék a híres nagy pikírt, a fehér szakállu öreg urat hallva a mint kedveskedve, gyerekesen motyogva beszélni a képhez!

— Milyen szép kép! Az én legszebb képem! Tavasz volt, amikor festettem! Tavasz, amely örökre elmúlt. Te vagy az én legszebb képem!...

Hogy kinevetnék, ha hallanák...

bukása a Tisza—Andrássy—Apponyi kudarcát jelenti. Andrássy kétes érdeme, hogy a munkapártot a maga járszallagjához fűzte. Khuen utódjának kötelessége, hogy választóvissel tisztesse a helyzet tisztulását.

Uj mentőtervek címen a Reichsposttal elentétes vizen szvz a *Neue Freie Presse*. Bejelenti, hogy Lukács csak mint Khuen koronatanuja jelent meg Bécsben s korai beszélni az ő megbízásáról. Egy tény konstatalható: a rezolúciós politika visszaomlott s most megindul az a feibomlási program, amely az összehordott, de nem együvé váló elemeket különválasztja. Az idézett cikk nem érti, hogy miért kellett a munkapártot Andrássy, Apponyi és Kossuth kengyelűjévé tenni? Azért tán, hogy ezek parancsait teljesítse. Miért tűri Tisza István gróf, hogy a munkapárt ilyen áldatlan, rezolúciós politikába emelőljön? Tisza szatad keset nyert, hogy visszatérjen politikájához: béke a koronával és véderőreform vivmányok nélkül. Tisza egy szavával visszaszerezhető a jövőt a munkapárt számára. Az a hír, hogy Lukács és Tisza teljes megegyezésre jutottak. A jövő a Tisza István gróf.

Az *Arbeiter Zeitung* időntöttnek tartja, hogy a békét Lukács László hozza a választójoggal.

Kétszáz ezer korona

hiteltullépés a kulturpalota építésénél

— Az *Aradi Közlöny* tudóstóljától —

Arad, március 29.

Urán Iván főispán szavait kell idézni mindannyiszor, amikor a kulturpalota építkezése szóba kerül.

— Nem tartom helyes dolognak — jelentette ki a törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén a főispán — hogy újabb és újabb hitel tullepések történnek a kulturpalotánál. Nem tehetünk mást, minthogy megszavazzuk, de azt hiszem, hogy már a tervezések és a költségvetés összeállításánál kellett volna a megfelelő kereteket felállítani. A törvényhatóság csakugyan nem tehet mást, minthogy meg fogja szavazni a körülbelül 180.000 koronára rugó hitelt, amelyből 40—50 000 korona esik a palota előtti tér rendezésére és a többi az építés közben előálló több munkából keletkezik, de még az sem bizonyos, vajon ezzel a horribilis összeggel le van-e zárva valamennyi követelés.

A legutóbbi közgyűlésen jelentette a tanács, hogy a már megszavazott 44.000 korona tullepésén kívül még körülbelül 74.000 korona póthitsre lesz szükség, mert Szántay Lajos művezető számításai szerint úgy az építkezésnél, mint a központi fűtés berendezésénél a világitási rendszer megváltoztatásánál, továbbá a palota belső kiállításáról nagyobb kiadások mutatkoznak, mint ahogy azt az eredeti költségvetésben előrelátták. A közgyűlés meglepődve vette tudomásul ezt a jelentést. Mint-hogy azonban tisztába akar jönni, hogy tulajdonképpen mennyibe kerül ez a palota, utasította a tanácsot, állapítsa meg a végösszeget azt mutassa be a közgyűlésnek. Az építészeti bizottság ma délután tartott ülésén foglalkozott részletesen a művezető előterjesztésével és azokhoz mindenben hozzájárult.

A lényeges változást műszakilag azzal indokolják meg, hogy a részlettervek kidolgozásánál nyerhető csak tulajdonképpen tiszta kép a szükségletekről és egy ilyen nagyarányu építkezésnél a munka folyamán oly körülmények állhatnak elő, amelyek a radikális változtatásokat is indokoltá teszik. E szerint a már megszavazott 637.000 koronán kívül a következő összegek szavarandók meg a közgyűlés részéről: A föld és kőműves munkáknál 3633 korona, kőfaragó munkáknál 11.069 korona, ács-munkáknál 2680 korona, rabits boltozatnál 3 000 kor., márványlapburkolatoknál 1960 kor.,

bádogos, lakatos, fűveges és a dekoratív szobrász munkánál 6763 korona. A központi fűtés, melyet eredetileg a Benoid vállalt, de most más vállalkozóra akarnak bízni 15.000 koronával kerül többbe, úgy, hogy összesen 44.106 korona több kiadás mutatkozik ezeknél a munkacsoportoknál. Körülbelül 100%-os eltérés lesz a világitási berendezésnél is, amely az előirányzott 17.000 koronával szemben 35—36 000 koronába fog kerülni.

Majdnem ilyen arányu hiteltullepésre számíthat a törvényhatóság a belső berendezés költségeinél is, amit az tess szükségessé, hogy a könyvtár szobákat új rendszerű vasállványokkal szerelék fel és így ez a 45.000 korona helyett 74.100 koronába fog kerülni.

Az építészeti bizottság csak általánosságban foglalkozott a palota előtti tér rendezésének kérdésével, mert a mérnöki hivatal ennek a tervét még nem dolgozta ki. Hozzávetőlegesen számi és szerint azonban 45—50 ezer koronába fog kerülni, amiről szintén nem gondoskodott az eredeti költségvetés. Ezekhez az összegekhez hozzá kell még számítani a művezetés költségeit is és így körülbelül legjobb esetben is 180.000, de valószínűleg 200.000 koronára tehető az az összeg, amennyivel a már megszavazott preliminárén felül többbe kerül a kulturpalota létesítése. Es körülbelül 25—28%-os költségemelkedést jelent a munka kezdete óta, ami ellen azonban orvosszer nincs és azért az építészeti bizottság az összeg megszavazását javasolja a törvényhatóságnak. Illetőleg a jövő hét folyamán még egyszer részletesen fogja tárgyalni a fűtési és világitási berendezés újabb terveit és költségeit és véglegesen megállapítja, a térrendezés feltételeit is.

Ha a kulturpalota 630.000 korona helyett 830.000 koronába kerül, megváltozik természetesen az a financiai alap is, amelyen a költség fedezet felépült. Az állam a már megszavazott 300.000 korona segélyen felül valószínűleg egy fillérrel sem fog hozzájárulni az építéshez és így a város közönségét terheli a többi 530.000 koronának a lefizetése. Tudvalevő, hogy részint a nagyterem jövedelmének, részint más helyiségek bérjövödelmének tökécsítése nyújtotta az építési hitelt, csak-hogy ez nem volt több, mint matematikai játék és csak épen a papirosan egyezett a számítás, míg a valóságban egészen másképen alakultak a dolgok. Így például, ha a város ma kölcsönt vesz fel, sokkal drágább lesz az, mint volt ezelőtt két esztendővel, amikor a számításokat eszközölték. A kulturpalotában létesítendő nagyterem jövedelme is csak megközelítőleg volt kiszámítható és annak sorsa ma sokkal bizonytalanabb, mint volt ezelőtt két évvel. De sok más egyéb körülmény is hozzájárul ahhoz, hogy a fedezetre vonatkozó számítás ne váljék be és a törvényhatóság el lehet készülve arra, hogy a kulturpalota fentartása legalább 15.000 koronával fog többbe kerülni évente, mint ahogy azt a város jöbieszemű matematikusai kiszámították. Ennek a hiánynak a fedezéséről is gondoskodni kell és már hallottuk is, hogy vissza kell térni ahhoz a gondolathoz, hogy a kulturpalota szu-terén helyiségeiben vendéglőt kell berendezni. Ezt az eszret azonban majd csak akkor lehet kellő értéke szerint mérlegelni, ha aktuális lesz.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetésal osztály	— — 151
Nyomda	— — — — 151

Vesztegetési botrány.

(Titkos nyomozás az államvasutaknál. — Kik adták el a kisajátítási aktákat?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 29.

Rég volt olyan nagyszabású vesztegetési ügy, mint amilyenben most nyomoz a legnagyobb titokban, zárt ajtó mögött, rejtve nyilvánosságtól és főként a sajtótól, a budapesti kir. ügyészség utasítására az államrendőrség.

Az ügy részletei ezek:

Köztudomásu, hogy a nyugati és keleti pályaudvar mai helyén nem maradhat, azokat ki kell tolni és köztudomásu az is, hogy az államvasutak intézősége évek óta dolgozik a kisajátítás tervezetén. Ugy a jobbpárti, mint a balparti üzletvezetőség régen készíti már a tervezeteket, számításokat, sőt beavatottak már azt is tudják, hogy az igazgatóság meg is állapodott abban, hogy e tervek közül melyik a legelőszerűbb és az elfogadásra ajánlandó tervezet alapján már csinálják is a kisajátítás előkészítéséhez szükséges költségvetést, tervponzókat és térképeket.

Az elnökgazdátó e terveket a legnagyobb titokban tartja, nehogy már most meginduljon a spekuláció, amely telekvásárlásaival felsorítaná a kisajátítandó területek árát, jogtalan haszonhoz jutna és méltánytalanul megkárosítaná a be nem avatott telektulajdonosokat. Élelmes telekspekulánsok összeállították hát és elhatározták, hogy úgy a jobbpárti üzletvezetőség, mint a balparti üzletvezetőség és az elnökgazdátóság egy-egy magasrangú tisztviselőjétől fogják megtudni a tervezeteket. Ők ez alapon olcsón összevásárolják a kisajátítandó területet és azt horribilis áron adják el annak idején az államvasutaknak.

A konzorcium vesztegetési manőverének keresztülvitelére egy igen előkelő lipótvárosi ügyvéd vállalkozott. Az ügyvédnek, akinek irodája az Osztrák-Magyar Bank palotája közelében van, az Államvasutakkal közismertek intim összeköttetései. Sikertült volna is a vesztegetés szépen csendben-rendben, ha az egyik üzletvezetőségi főtitkást nem nagyon feltűnően tanulmányozta volna a terveket. Érdeklődésével magára vonta a figyelmet. Azt tapasztalván, hogy a különböző ügyosztályokból is bekéri a kisajátításra vonatkozó aktákat. *Mindent lerajzol, lemásol és megrögzít.* Majd a legnagyobb titokban magánügyeit és más emberekkel való érintkezését is vigyázzák. Kiderült, hogy e zilált vagyoni viszonyok közt levő tisztviselő, aki, bár igen magas állást tölt be, de mindig hozzáférhető ember hírében állott, éveken keresztül egy teljes évig fel volt szabálytalanságokért függesztve. Utóbbi időben teljesen rendszertelen nagyon is rendezetlen anyagi viszonyait megállapították azt is, hogy azzal az államvasuti körökben jól ismert ügyvéddel állandóan, mindig este és mindig titokban találkozott. Ezután az ügyvédet figyeltek és megállapították, hogy mely tisztviselőkkel és telekspekulánsokkal tárgyalt állandóan.

Megindult a nyomozás és annyi gyanúkat tudtak összegyűjteni, hogy bizalmasan értesítették a budapesti kir. ügyészséget, amely a legnagyobb titokban most már az államrendőrség által intési a diszkrét nyomozást. Napok óta folyik a munka. Ha a nyilvánvaló bizonyításra elég anyag nem is gyűlik össze és hivatalosan agyonhallgatják a botrányt: hamarosan magasrangú tisztviselőket fognak nyugdíjazni, a gyanúsított már ma is meg van fosztva minden hatáskörtől és egy pár igen befentes vállalkozó nem fog többet pályázni az Államvasutaknál.

Egy hírlapíró fölkereste azt az államvasuti főtitkást, akit vesztegetési botrányba keverték. Az illető hivatalnok, aki felügyelői rangban van, nagy megbotrányozással beszél a gyanúsításról:

— Teljesen ártatlanul keverték bele ebbe a csunya ügybe. A cikk elejétől végig valótlannak, minden adata hamis és gondom lesz rá, hogy aki ártatlanul meghurcolt, elvegye büntetését. Még ma jelentést fogok tenni a dologról az elnök-igazgató urnak és a továbbiakban az ő utasítása szerint fogok eljárni. Ismétlem, az egész cikk légből kapott, — végig rágalom.

Az állami tanítóképző bucsuzó és érkező igazgatója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 29.

Közöltük, hogy Láng Mihály, az aradi állami tanítóképző intézet kiváló igazgatója harminechat évi szolgálat után nyugalomba vonult és utódjául Karoliny Mihály iglói tanítóképző intézeti tanárt nevésték ki.

Az intézet átadásának több napra terjedő aktusát holnap kezdik meg a Láng Mihály rövid idő múlva végleg elhagyja Aradot. A jeles pedagógus az Aradi Közlönyhöz intézett következő leveleiben mond bucsút Aradtól.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Harminechat éve, hogy neveltem édes hasám gyermekvilágát és ifjuságát. Elfáradtam, azért nyugalomba megyek. A harminechat esztendőből öt és fél évet Aradon töltöttem el. Est az öt és fél évet nem fogom elfelejteni soha. A mélyen tisztelt Szerkesztő ur, Aradváros és Aradvármegye tanítói és tanárai, a szülők akiknek legdrágább kincseiket, gyermekeiket neveltem és tanítottam, az intézetet, amelynek vezetője valék, a lefolyt öt és fél éven át is a legnemesebb jóindulattal és szeretettel halmozták el. Midőn helyemet átadom az én igen régi jó barátomnak, Karoliny Mihálynak, hála és köszönetet mondok az intézetnek és nekem nyújtott sok jóért. Arad, 1912. március 29. én. Mélyen tisztelt Szerkesztő urnak igaz tisztelője Láng Mihály ny. igazgató.

Hírül adtuk tegnap, hogy Láng Mihály, az aradi állami tanítóképző igazgatója nyugalomba ment. Helyét a kormány Karoliny Mihályval, az iglói állami tanítóképző kitűnő tanárával töltötte be. Amint értesülünk, Karoliny Mihály nem kereste az igazgatói állást, hanem annak elfogadására a kormány által felhívott. Karoliny Mihályt az egész tanítóképző-statis, mint kiváló pedagógust, matematikai rég ismeri. Arad az ő második hazája. Gyermekeiket itt töltötte el, itt végezte a tanítóképzést. *Igazgatója lett annak az intézetnek, amelynek növendéke volt.*

Csanádvármegye és a véderőreform. *Makóról* jelentik: Csanádvármegye hétfőn tartja közgyűlését, amelyen előreláthatólag nagy politikai vita lesz. Ugy a Justh-párt, mint a munkapárt erősen készül a közgyűlésre. A vármegye állandó választmányja ma ülést tartott és a következő határozatot terjeszti a hétfői közgyűlés elé:

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága mély fájdalommal látja, hogy illetéktelen tényezők befolyást akarnak gyakorolni az országgyűlés elé terjesztett véderőjavaslat sorára, főleg az ujoncemegajánlási jognak meggyarazására. A törvényhatóság tradícióihos híven cselekszik, amidőn felemeli tiltakozó és elítélő szavát az alkotmányt érő eme támadások ellen és pártállásra való tekintet nélkül elismerését fejezi ki a közelet mindama szereplői iránt, akik nehéz választásos időben helyt álltak az alkotmányosságért és a nemzet jogaiért.

Sportolásért megbüntetett aradi diákok.

— Szigorú tilalom —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

A múlt év őszén az aradi felső kereskedelmi iskolában nagy botrány pattant ki. Az intézet egyik tanulójáról kiderült, hogy egyik osztálytársának biztatására több száz koronát csemt ki jómóru édesatyja pénzeszszekrényéből. Az intézet igazgatósága által indított vizsgálat azt is megállapította, hogy a társát lopásra biztató tanuló az egyik aradi testgyakorló egyesület football csapatában szerepelt és vagyonos osztálytársát azért biztatta bűnös pénzszerzésre, hogy a vidékre rendezett sportkirándulásokon annál fényűzőbben, kényelmesebben szerepelhessen. A tolvaj fiu automobilt fizetett sportoló barátainak stb. Ezeknek a rólfedezésnek azután az lett a következménye, hogy a bűnös tanuló elítélésén kívül az intézet igazgatósága szigorúan eltiltotta a kereskedelmi iskola növendékeit a sportegyesületekben való szereplésektől.

A középiskolai tanulmányi és fegyelmi szabályzat ugyan évtizedek óta érvényben levő szakaszában kimondja, hogy a tanuló nyilvános egyesület tagjai nem lehetnek, de ez a szakasz ugyancsak évtizedek óta nem állt utájában annak, hogy a tanulóknak ne adjanak módot arra, hogy a szabadidő sportot egyesületek felügyelete alatt üssék. Olyan formán történik ez, hogy a tanuló csakugyan nem tagjai a sportegyesületeknek, hanem bizonyos formák között a sporttelep látogatására kapnak engedélyt. Így mind a három aradi sportegyesületben — Aradi Athletikai Klub, Aradi Testgyakorlók Köre, Aradi Torna Egyesület — egészen a legutóbbi időig voltak növendékek, akik jórészt éppen a felső kereskedelmi iskola tanulóiból kerültek ki.

A kereskedelmi iskola növendékeinek a testgyakorlásra, a szabadidő sportra egyedül a sportegyesületek adtak módot, mert a negyedszázad óta fennálló intézetnek sem tornaterme, sem játszó helye, vagy játéktérül szolgáló udvara, sem tornatanítása nincsen. Még az előadások óráközötti szünzeit is az utóán csoportosulva kell eltölteni a diákoknak, ha szabad levegőt akarnak szívni. Talán éppen ez a körülmény tette elnézőbbé a diákok sportolásával szemben az intézet igazgatóságát idáig. Legalább is a múlt év novemberében történt eset után a tavasszal ismét elnésték a tanuló sportolását.

Most azonban a kereskedelmi iskola tanári testülete és igazgatója teljes szigorral lépett föl a sportegyesületeknél szereplő tanuló ellen, mire két körülmény szolgáltatott okot. Vasárnap délután Temesvárott az ottani munkástestület egyesület mezei futóversenyt rendezett, amelyen az Aradi Athletikai Klub is résztvett és a versenyt meg is nyerte. Az atlétik csapatában a kereskedelmi iskola négy tanulója szerepelt, akik az intézet igazgatójától engedélyt kaptak arra, hogy a versenyen résztvegyenek, sőt az igazgató Török Aladár kereskedelmi iskolai tanárt egyenesen megbizta azzal, hogy a négy tanulót elkísérje Temesvárra és rájuk felügyeljen.

A versenyzőket a tanár át is kísérte Temesvárra, de a verseny végén elvált tőlük és amikor később, vacsora alatt visszatért tanítványaihoz, annak a nézetének adott kifejezést, hogy azok több szeszest italt ittak a kelleténél. Másnap pedig az intézet igazgatójának is bejelentette, hogy a felügyeletére bizott négy diák felügyelete ellenére berugott Temesvá-

ron. Ugyanezen a napon még két tanár tett jelentést Somogyi Gyula dr. intézeti igazgatónak arról, hogy vasárnap az Aradi Athletikai Klub football csapatában két két tanulójuk játszott anélkül, hogy erre engedélyt kaptak volna. A négy diák osztályfőnökétől kért engedélyt a játékos, aki az igazgatóhoz utasította a fiukat, de azok már az igazgató engedélyét nem kérték.

Kedden délután tanári konferencia elé állították a sportoló diákokat és mind a négyet a legszigorúbban tanártestületi és igazgatói megrovásban részesítették azzal, hogy a legeseményebb vétésük után kizárják őket az intézetből. Ezenkívül több diák egyszerű megrovást kapott. A szigorúan megbüntetett diákok egy kivételével a kereskedelmi iskola legjobb tanulói közé tartoznak és szüleik kijelentették, hogy szívesen látják és kérik is gyermekeiknek az egyesületi pályákon sportolását megengedni, mert szükségét érzik annak, hogy a fiatal fiúk az iskolában nélkülözött testneveléssel juszanak.

Az intézet igazgatósága azonban a legegykorúbban megtiltotta, hogy a kereskedelmi iskola tanulói ezen az aradi sporttelepeken látogathassanak és ott az egyesület felügyelete alatt sportolhassanak. Ilyenformán a kereskedelmi iskola tanulói most már teljesen testnedves, testnevelés nélkül maradnak.

Hogy rendezzék a Béla-teret?

— Rozvány Pál előadása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 29.

Az Aradi Mérnök és Építész Egyesületben ma este tartotta meg Rozvány Pál mérnök előadását, amelynek tárgyát a Béla-teret rendezésének kérdését választotta. Ismeretes, hogy a város az esetben, ha a főiskola elhelyezése tisztázva lesz, országos pályázatot fog hirdetni a rendezés terveire. Rozvány előadásának első felében a város mérnöki hivatala által készített terveket ismertette és vette bírálat alá és ezzel szemben azután a maga ideáit fejtette ki, amelyeknek fő alapelvei az az, hogy eltérőleg a városi teret a városi teret teljes megkímélésével kell átalakítani.

Rozvány előadásával annak az eszmének akart propagandát készíteni, hogy a forgalom a városi teretől az újradídig oly módon bonyolítandó le, hogy a Belváros minél inkább mentesítessék és ezért szükségesnek tartja az állatvásártér kihelyezését a Birkás dűlőre.

A Béla tér rendezése tudvalevőleg az Orsz. és Dobó-utak meghosszabbításával, illetve irányításával áll kapcsolatban és Rozvány véleménye szerint ezek az utca megnyitások nincsenek teljesen elgondolva. Szerinte elégséges, ha a Leiningen utca kötetik össze a várossal, továbbá ha a Miksa-utca alakítatik át a forgalom részére és végül a főutonal szolgálja a közlekedés céljait. Ez a három ut a Béla téren épülő fizetőszobák palotáján egyesülne egy száz méter széles utcában és így felszegessé válnék a térség keresztül-kasul szegése.

Az állatvásártér részére nem tartja megfelelőnek a város által kijelölt, a gyárak között elterülő drága területet, hanem mint Tabakovits Emil és társai által benyújtott és a lapunkban is bőven ismertett memorandum is javasolja, a Birkás dűlőre tervezni. Ha ide kerülne, akkor az Újradról jövő forgalom részére a vasbírók a Szentpéter- és Kelemen-téren keresztül a Kossuth utcán kell utat készíteni, míg a Radnai- és Pécsi ut forgalmát a temető mögött óhajtja elvezetni és az által a Belváros teljesen felszabadulna.

A világos és a városnak igen nagy érdekét érintő érdekes előadás nagy tetszéssel találkozott és befejeztével a jelenlevők közül Stankovich Miklós nyugalmazott vasúti üzletvezező és Virágh Lajos főmérnök eredtek vitába az előadóval és kijelentették, hogy szükség van a városi teret levonása a rendezésbe. Virágh főmérnök állást foglalt a vásártérnek a Birkás-dűlőre tervezett kihelyezése ellen. Több felszólalás után Sármezey Endre megköszönte az előadónak fejtegetését.

Öt és félmillió korona Neuman Samu hagyatéka.

— A leltár a hagyatéki bíróság előtt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 29.

Az idén január tizenegyedikén hunyt el Aradon a jótékonyágáról ismert, humánus gondolkozásáért nagyrabecsült Neuman Samu, az aradi Neuman Testvérek nagygyáros cég tagja. Neuman Samu nem hagyott hátra végrendeletet s így akkor még nem volt tudható: mennyi vagyon fölött rendelkezett Magyarország egyik legnagyobb gyáranak tulajdonosa.

A hagyatéka összegét csak most tudták pontosan megállapítani a több hétig tartó leltározás után. A hagyatéki leltárt, amely hiven tükrözteti vissza ama vagyont, amelyben Neuman Samunak életében része volt, tegnap terjesztette be a cég Babólván címzetes táb-ábiróhoz, aki az aradi járásbírósnál a hagyatéki ügyeket is intézi.

A leltár szerint

Neuman Samu öt és félmillió korona értékű vagyont hagyott hátra, amely jobbára értékpapirokból és készpénzből áll. A hagyatéki leltárban ingatlan nem szerepel, mert az ingatlanok a cégnek, mint jogi személynek alkotják tulajdonát s azok csak akkor volnának teleshathatók, ha a Neuman Testvérek cég is feloszlának.

Az aradi cég egykori főjének örökösei kizárólag a testvérei: Ifjabb Neuman Adolf, Tauber Rudolfné született Neuman Janka és Neuman Ignác, továbbá a már elhunyt Neuman Mariskának gyermekei, akik közé tartozik az Aradon lakó Neuman Alfréd is. Az örökösök kölcsönös megállapodás alapján egyenlően osztozkodnak a hatodfél milliónyi vagyon fölött. A hagyatéki bíróságnak tehát csak annyi szerepe lesz, hogy átadja az örökséget.

A pénzügyigazgatóságnak azonban ennél nagyobb és jelentősebb szerep jut: megvásárolni a hagyatéka. Mint-hogy az örökösök után gyermekek nem maradtak s mint-hogy ingatlan nincs az örökösök hagyott értékek között, tehát öt százalék örökösödési illeték fizetendő a kincstárnak. Ez egy összegben kétszázhatvanöt ezer koronát tesz ki.

EGYESÜLETI ÉLET

(*) A Társadalomtudományi Társaság Aradi Filójának 1912. évi március 30-án vasárnap délután 5 órakor a Kereskedelmi és Ipari Főiskola olvasó teret tart, melynek tiszteletos elnöke dr. aradi ügyvéd „Pro és kontra” című előadása lesz. Az előzetesnek a 6 f. l.

vasárnap iránt szíveskedő érdeklődés mutatkozik. Vendégeket az elnökség szívesen lát és a belépés díjtalan.

Beomlott épülő templom.

— Öt súlyos sebesült. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagybecskerek, március 29.

Véres építési katasztrófa történt ma Módos torontáli nagyközségben. Az épülő katolikus templom nagy holtíve összeomlott s maga alá temette a templomban dolgozó munkásokat. Két munkást halálos sérülésekkel vittek el a helyszínről, másik három munkás súlyosan megsérült.

A módosi római katolikus templom építkezési munkálataival Dávid Ignác békésgyulai vállalkozó van megbízva. A gyönyörű és impozáns épület építése már a vége felé haladt. Ma délelőtt tíz óra tájban a templomban tizenöt munkás dolgozott. Egy állványon dolgoztak, amely fölött emelkedett a hatalmas boltozat. Egyszerre óriási dördülés hangzott. A munkások, akik a templomon kívül dolgoztak, megdermedve látták a történeteket. A hatalmas boltozat beomlott s az álláthatatlan porfelhőből s a nagy romhalmoz alól kétségbeesett kiáltások és nyöszörgés volt hallható.

— Hiife...! Die letzte Stund! Wir sterben! — kiáltták a német munkások.

Az emberek berohantak a templomba, ahol borzalmas kép tárult eléjük. Óriási romhalmoz feküdt a földön. Garandák, fadarabok alól halaltak a segítségkiáltás. Órákig tartott a mentőmunka. Több munkásnak sikerült apró szövedésekkel megmenekülni. Öt szerencsétlen ember azonban súlyosan megsérült. Két kőművest, Lath Jánost és Philip Antalt eszméletlenül, vérbeborultan huzzak ki a romok alól. Orvosokat hívtak, majd bevitték őket a módosi kórházba.

Minden orvosi fáradozás dacára a két munkás még nem nyerte vissza eszméletét. Kar és lábtörést és súlyos agyrázkódtatást szenvedtek s életbenmaradásukhoz alig van remény. Másik három munkás szintén súlyos sérülést szenvedett, de őket odahaza ápolják. Az esetről azonnal jelentés ment a nagybecskereki királyi ügyésséghez, amely a legszigorúbb vizsgálatot kérte el. Valószínű, hogy a beomlott boltozat nem volt kellőképpen megtámasztva s így következett be a szerencsétlenség.

Ma délután a nagybecskereki királyi ügyészség és egy szakértő kiszálltak a helyszínre s megajtották a vizsgálatot.

VÁROS ÉS MEGYE.

A városi Üzemek költségvetései. Hosszu idő óta sürgetik a törvényhatósági bizottság tagjai, hogy a számvevőség a városi kezelésben levő üzemek bevételeit és kiadásait a szoroson vett közigazgatási költségvetéstől elkülönítve szerkesztett költségvetésekben mutassák ki, még pedig minden részről külön-külön. Kisény János főszámvevő hivatalában megtartott értekezleten ma abban állapodtak meg, hogy a város bérföldjei, a kertészet, a vágóhid a, jéggyár, az autobus vállalat tekintendő önálló üzemeknek és ezekről már a jövő évtől kezdve nem a költségvetésben számol be a számvevőség a törvényhatóságnak. A jövőben tehát 12 költségvetést kell tárgyalnia a költségvetésnek. Egy további értekezlet azzal foglalkozik majd, hogy az üzemek számláira mely kiadások rovan-dók fel.

Szerelem megrendelésre.— *Csalásért beperelt színész. —*

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szatmár, március 29.

Humoros per van folyamatban a szatmári törvényszéknél. Az eljárás csalás miatt indult meg, azonban ez a sablonos cím ezáltal mulatságos és ikantériában bővelkedő kalandot rejt.

Az ügy szereplői Lengyel Alajos dr. duszadag szatmári ügyvéd és egy kis fővárosi színész. Lengyel Alajos dr. egy pesti utca alkalmából megismerkedett a színész nővel, aki egyik kezes színház női karában domborit és olykor áromszavas szobaleány szerepeket játszik. A edves kis nőcske nagyon barátságosan viselkedett, gy, hogy az ügyvéd több napot töltött a művészintim és forró társaságában.

Később — mikor az ügyvéd már hazatért — levél útján aztán abban állapodtak meg, hogy a hölgy lejön Szatmárra és ott az ügyvédtől állandó havi spanázt kap, hogy a fővárosban megszerzett barátságát továbbra is fenttarthassák. A színész 500 korona utiköltséget kért az ügyvédtől, Lengyel azonban csak kétszázat volt hajlandó adni, ezt el is küldte a színésznek. A pénz elküldése után türelmelen várt, de a kis színházi család csak nem mutatkozott Szatmáron. Az ügyvéd rájött a dolog iránt és hamarosan megtudta, hogy szerződött egy barátnője a kétszáz koronából lőrözés kalapot vásárolt és ezeket ágában sines szatmárra utazni.

Lengyel Alajos ekkor a hülsen hölgyet csalással feljelentette. A szatmári királyi ügyészség csalás büntette miatt vád alá is helyezte a színésznőt és a megindokolás erre vonatkozó része vonatkozik a színészre azon kijelentésére, hogy azért nem jött le, mert Lengyel Gyarmati Henrik nevű barátjával azt ísente neki, hogy nem állított szolgálatára, szóval a színész maga is ismerte, hogy a pénzküldemény ellenében szolgálatot vállalt.

A tárgyalásra — mint szakérte — több fővárosi ismert nevű ember és művész is be van hívve. Miután azonban a színész nem jelent meg, a tárgyalást elnapolták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A temesvári rablógyilkos szuronya. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék ádánácsa Balázs István rablógyilkos ügyében helyt adott az ügyész indítványának és tasította a vizsgálóbíróra, hogy a bizonyítékokat vizsgálja felül és aztán az ügyészségnek indítványtétel végett szolgáltatassa be. A vád iránt az ítélet felfüggesztése iránt adott kérelemnek a büntető perrendtartás értelmében nem adott helyet.

§ Kinevezések a bíróságnál. A hivatalos lap közli, hogy a király Babó Iván aradi járásbírónak ítélőtáblai címet és jellegűt adományozott. Lukács Miklós, aradi királyi törvényszéki albirót pedig törvényszéki bíróvá nevezte ki.

§ Szuly Aladár ügye. Budapestről jelentik: A Muzeum-köri ügyészség összeomlása után adalvódon többen tettek följelentést Szuly Aladár dr. a cég tulajdonosa ellen. Vádlták csalással és okirathamisítással, de ezeken a vádak mellett, mint most kiderült, alapjuk nem volt. Az ügyészség indítványára Szuly Aladár r. ellen elrendelték a vizsgálatot, melyet a vádlott-törvényszék vizsgálóbírája ma megszüntetett. A határozatban a királyi ügyészség, és a panaszos hitelezők is megnyugodtak, és szel a Szuly-ügy büntetőjogi része jogerős elintéztét nyert.

§ Udvary Ferencet kiadják. Szombathelyről jelentik: Udvary Ferenc volt országyűlési képviselőt, akit tudvalevőleg Szmyrnában elfogtak, minden formalitás nélkül ki fogják adni. A magyar határszélen a szombathelyi törvényszék kiküldöttél várják és Szombathelyre szállítják.

§ Papp Elek csődje. A hivatalos lap mai száma közli a budapesti királyi törvényszék végzését, mellyel Papp Elek volt országyűlési képviselő ellen elrendeli a csődöt. Papp Elek, a nádudvari kerületnek hosszú időn át volt függetlenségi képviselője, már régen csöndes ember s a vagyonára nyitott csőd a Schwartz szinatóriumában talál, ahol ingyenes helyet adtak neki. A múlt nyáron kezdődött a vagyoni romlása s amikor rájött arra, hogy kiforgatták mindenéből, buskomorává vált. A csőd már alig talál vagyont Papp Elek tulajdonában.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.**A színházi műsor:**

Szombat: Sárga liliom, szim. Gombaszögi Frida, a budapesti Magyar színház művészjének vendégfelleptével. A) bérlet.

Vasárnap: Délután: Györgyike, drága gyermek, szim. Este: Leányvásár, operette.

* Gombaszögi Frida vendégszereplése. A Magyar Színház egészen új, friss tehetségű, szinte forradalmi irányúnak élő művészgárdát nevelt. Új erők, sok ragyogó tehetség felfedezése s drámai előadások modernizálása, szinte revelációja fűződik a Magyar Színház utolsó éveihez. Ennek a pompás gárdának egyik büszkeségét ismerte meg ma este az aradi közönség Gombaszögi Fridában. Bíró Lajos sejtős lelki összetételű nőalakjának messze híres interpretálója Gombaszögi Frida, ez a huszadik századbeli asszonytípus csupa ideg, szenvedély és minden érzékelt agyvelő. Ez a Gombaszögi Frida, aki fölünyes színiállítványnak minden pompáját ragyogtatta ma este Galambos Anna szerepében. Szívesen részleteznénk minden nőánszig kiforrott és kifinomált alakítását, de őszintén szólva ez az abszolút elismerés rovására tüne ki. A tökéletesség erejével ható jeleneteinek egész skálája fogja meg a nézőt, de sokszor érestük a színészi póz erőltetett, sokszor természetellenes mesterkedéseit. Meghatóan közvetlen és drámai erejű volt, a ciklamenről elmondott poetikus meséje, ebben ragyogtatta művészetének rendkívül intuitív erejét. Ez a jelenet világában a szívekbe markolt és felejtethetetlen sikert hozott a kitűnő művésznek. A közönség nagy tetézéssel és az elismerés tüntető ovációival ünnepelte Gombaszögi Fridát. A darab többi szereplői is már ismert jó alakításokkal tették élvezetessé a Rablólovag előadását. H. G.

* Képzésközlés. A Solymosi staggione képzésközlés már megkezdett. Az érdekes és magas nívójú képzésközlés tulajdonosa Solymosi Márton fővárosi műkereskedő is már Aradon időzik és megfelelő helyet keres, ahol kiállítását rendezhetné. Sajnos, a kulturpalota megnyitásáig nem igen bővelkedünk az ilyen célra alkalmas helyiségekben. Tekintettel arra, hogy az ilyen vidéki tárlatok nagyban hozzájárulnak a közönség és a tanuló ifjúság izlésének fejlesztéséhez és tekintettel a kiállítás rendező műkereskedő megbízhatóságára, a hatóság adhatna néhány napra otthont e kulturálit olt szolgáló tárlatnak. Valamelyik tanintézet nagyterme lenne legalkalmasabb e célra és miután az előadások a mai naptól fogva ugyanis szünetelnek, mi sem állna ennek útjában. Képzésközlés iránt érdeklődő körökben, leginkább Csók Istvánnak — az állami nagy aranyérem esidei kitüntettjének — és Jászó Béla a hortobágyi csikósélet festőjének kollekciója elé néznek legnagyobb érdeklődéssel.

* Jászai Mari Aradon. A budapesti Nemzeti Színház nagy tragikája három estén lesz vendége az aradi színháznak. Április 2-án, kedden Stuart Mária-ban, 3-án, szerdán Mária-ban lép fel, 4-én csütörtökön pedig egy önálló Petőfi estét tart. Az országos híru művésznek és a produkciója páratlan érdekességű. 30 Petőfi verset mond el az ő csodás szavaló képességével.

* Gombaszögi Frida második fellepté. R. Gombaszögi Frida, a Magyar Színház csodás talentumu művészjének rövid aradi vendégszereplését szombaton a Sárga Liliom-ban fejezte be. Bíró Lajos kiváló darabjában lép fel a művész és a fő női szerepet, Parady Judit szerepét játsza. A többi főszereplő a régi.

* Pálmay Ilka vidéki körútja. Pálmay Ilka legközelebb hosszabb vidéki vendégszereplési körútra indul; a vidék nagyobb városában három-négy estén fellepté, azokban a szerepekben, amelyeket ő kreált legnagyobb sikerrel, s amelyek világhírűvé tették nevét. Ezzel a vendégszereplési körúttal kapcsolatban több vidéki színház felhívja a Niniche című operettet, amelyben annak idején a régi Népszínházban Pálmay Ilka legnagyobb sikerrel aratta. Aradon, Kolozsvárott, Szegeden, Nagyváradon, s még több nagyvárosban is eljátsza Pálmay ezt a szerepet, a vidéki vendégszereplések után pedig egyik fővárosi színház színpadán is feleleveníti a darabot. A vendégszereplések sorát Aradon kezdte meg, ahol a Ninichen kívül a Tót leány, Szemes legény, szemes leány és a Pillangó kisasszonyban fog játszani.

* Vasárnapi előadások. Vasárnap délután Szomor Dazsó óriási sikert aratott színjátékát, a Györgyike drága gyermekét adja a társulat, délutáni előadásban először. Este a Leányvásár megy.

* A Carné. A társulat nagy igyekezettel készült Bíró—Lengyel darabjára, amelynek premiére a jövő héten lesz.

* Szombaton játszik utóljára az Apollóban azt a nagyszabású társadalmi drámát, amelynek csodálattelósaival nem tud betelni a közönség. Az esős idő dacára ma ismét minden előadásban szűfolelő megtele az Apolló nézőtere s az embereket valóságos magával ragadta a dráma mély, éles cselekménye s a kép művészi kivitele. Készen áll, hogy ez a kolossális 2000 méteres film napokig műsoron maradhasson, annyira rajong érte a közönség, de már vár rá egy fővárosi színház is így az Apolló-színház bármennyire is sejtálja, a filmet holnap kénytelen utóljára vetíteni. Erre felhívjuk a közönség figyelmét, mert bizonyos, hogy aki nem nézi végig ezt a fenomenális képet, az kulturális esemény megismerését mulasztja el.

* Athénæum ktr. V. kötete Dickens, Két város már kapható 1 kor. 90 fillér Juhász és Társánál.

* Anatol France „A fehér kőn című világ-hírű regénye 1 kor. 90 fillér, kapható Juhász és Társánál. B) bérlet.

* Új könyvek: Anatol France: A fehér kőn, Croker: Jogos büszkeség, Szomor: Györgyike, Herczeg F.: A napváros, Ady: Menekülő élet, Móricz Zs: Hermatos róssa, Kóbor: Komédiák, kaphatók Kerpel könyvkerekesedésben.

* Uránia szenzációk. Nem is lehet más gyűjtőnevet adni az Uránia műsorának, mint a szenzációkat. A mozi-műsorok összeállításánál rendszeren egy attrakcióra fektetnek gondot, míg a többi képet épen csak garnirungnak adják elő, az Uránia színház ilyen műsor készítését nem ismer. Minden egyes képnek önmagában elsőrangú vonzóerőnek kell lennie, együtt pedig a legnagyobb sikert kell aratniuk. Az Uránia jelenlegi műsora is frappáns hatású. A pénteki rossz idő dacára ismét majdnem kétezer ember nézte végig az előadásokat és gyönyörködött az abszolút becsű látványosságokban. A mexikói drámát egyhangulag a „Great attraction“ jelzővel honorálta a publikum. A művész, a gazdag Gaumont journal, a vérfigyaszító kiállítás az éjszakában, a tripolisszi látványosság és a derűt ébresztő humoros képek nagy és elhatározó sikert hoztak az Urá-

nia fényes műsorának, melyet szombaton munkaként be utoljára. 175

* Menekítés a fertőből a címe az Uránia vasárnap színrekerülő nagy életképének. Egy cirkuszlovas életéből veszi izgalmas cselekményét a háromezzer méteres műfilm a Nordisk film Company legújabb monopolattrakciója. 175

* Jön Zigmár II! Zigmár, a rettegett rablóvezér feltámadt a felrobbantott kastély romjai közül, ahová Bourgent detektív üldözte s elindult második diadalutjára. Már Budapesten van Zigmár, őt bámulja ismét a főváros minden aprajagya s róla beszél újból az egész világ. Zigmár most még bátrabb, vakmerőbb és leleményesebb, mint amikor először láttuk. Az aradi közönség az Apollóban láthatja viszont Z. t. A szenzációs képet már megszereste az Apolló-színház igazgatósága s néhány nap múlva bemutatja. 177

A Lipótváros és a bakkarat.

— Százötven kaszinótag kilép a játék beszüntetése miatt. —

— Az Aradi közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 29.

Tegnap délután temették el a tragikus végű Szántó Aladárt. Ugyanabban az időben, amikor az igazgató megtört hozzátartozói az utolsó röghet dobták a pesti bakk csata szánalomra méltó vértanujának koporsójára, — a Lipótvárosi Kaszinóban is megkondult a halálharang. Néhány önérzetes (s emberséges érzésű igazgatótag és Krammer Tivadar dr. gárda, — amint ezt már megirtuk ma — egyszerűen levárták a bakkarat termet és a saját felelősségre egyszer és mindenkorra beszüntették a játékot. Ez a ragály azonban, mint valamely feltartóztatlan betegség, már annyira megfertőzte az embereket, hogy sokan — amint értesülünk, — a kaszinó százötven tagja bejelentette kilépését, olyan klubba vonulnak be, ahonnan még a közfelháborodás nem sűpörte ki a zöld asztalt, a hat osomsg francia kártyát, a kriptóval és a zetonokkal együtt.

A Szántó Aladár véres spropozia kaposán Glücksthal Soma dr. fővárcsi bizottsági tag, a lipótvárosi polgári párt egyik érdemes vezére tudvalevőleg meginterpellálta a polgármestert, nem szárdékszik-e intéskedni, hogy a bakkarat pusztításának vége legyen. Senki sem gondolhatta, hogy a bakk asztalnak még más szerepe is van a várcsi politikában, minthogy minden tisztességes ember a kiirtásán, megfojtásán és elföldelésén gondolkodik. A Lipótvárosi Kaszinó sxa tagjai ugyanis, akik nem tudják a klubéletet bakk nélkül elképzelni, szóval, akik ez alant, gyilkos és piszkosszenvedély nélkül élni, — talán megélni! — sem tudnak, elhatározták, hogy a Lipótvárosi Társasokörbe lépnek be, abba az új ötödik kerületi kaszinóba, ahol csak a múlt hónapban avatták fel az asztalt és pinkát. Azoknak a bűnbakoknak az igazgatói, ahol a házárjáték még türlemi bécát élvez, példátlanul találékonyak a bakk indokolásában. Az egyik az irodalmat, a másik a művészetet, a harmadik az árvákát, a negyedik újonnan épülő nyári helyiségét pártolja a vértől (s könyvel szennyezett kártyajövedelemmel. A Lipótvárosi Társasokör új tetteivel lepte meg a világot. Ez a kör azért fosztja ki a tagjait, azért alkalomzserője a legcaunyább szenvedélynek: mert mint párt akar felvonulni a városi választásokon és pártkasszáat gyűjt.

A domináló V. kerületi polgári párt ellen a Lipótvárosi Társasokör erkölcsi tőkét az erkölostelen bakkarat-asztal zöld posztóján gyűjti! Természetesen ezen az inxoralis alappon nem lehet szerveskedni. Hiszen maga az alap is megdőlt. A Lipótvárosi Kaszinó példáját remélhetőleg követi majd minden kör, e gyestület és a kaszinó és a bakknak pusztulnia kell.

HIREK.

A párisi bankrablók üldözése.

— Rettegnek az automobilos bandától. —

— Avarati tudósítás.

Páris, március 29.

Még mindig nem került kézre az a hat bandita, aki automobilon már egy tereg bűntényt követett el. Bár a rendőrség ismeri őket, mégis úgy elrejtőzködtek Páris rengetegében, hogy nyomukra sem lehet akadni.

Guichard rendőrigazgató meg van arról győződve, hogy az automobilos banditák Párisban bujtak el és csak alkalomra várnak, hogy a rablott pénzzel külföldre szökbessenek. Azt hiszik, hogy több nővel állanak összetűtésben, akik élelmiszertel látják el őket. Minthogy a Société Generale 100 000 frankot tűzött ki a rablók kézrekerítésére, Guichardhoz eddig nem kevesebb, mint 1200 levél érkezett, amelyeknek írói mind tanácsosul szolgálnak arra, hogy hol rejtőzhetnek a banditák. A levelekben közölt adatok azonban teljesen értéktelenségek bizonyultak. A Montgeronban és Chantillyben elkövetett véres bűntettek olyan nyugtalanságha ejtették a lakosságot, hogy a békés polgárok felfegyverkeztek. A fegyverkereskedőknél a legutóbbi négy nap alatt tízezer akkora volt a kereslet revolverben, mint máskor.

— Uralkodók találkozása. Szófiából jelentik: Ferdinánd bolgár király a jövő hét folyamán először Viktor Emánuel olaszkirállyal találkozik, majd pedig Korfu szigetére megy, ahol a német császárral találkozik és fog tárgyalni. A megbeszélés alapjául az európai vízekén virandó olasz török háború tervei szolgálnak.

— Andrásy Katinka grófnő balesete. Budapestről jelentik: Andrásy Katinka grófnőt, Andrásy Gyula gróf mostohaleányát tegnap délután, mint a család részéről köztesseik, csak ugyan baleset érte. A fiatal grófkisasszony töltött revolvert forgatott kezében s vigyázatlanságában elsütötte a fegyvert, melynek golyója a mellébe hatolt. Ennek sajnálni való bal esetnek regényes hátteret festettek. A legközvetlenebb forrásból értesülünk róla, hogy ezt az eset köré fonódó romantikát a fantázia találta ki, mert a baleset pusztán és kizáróan a véletlen műve. A grófkisasszony kislányban, akit Hercezel tanár tegnap megoperált, már sokkal jobban van, állapota kielégítő, az éjszakát lázmentesen töltötte el, hőmérséklete 36,8 fok. Néhány nap múlva egészséges lesz s teljesen feléptülve hagyhatja ott a szanatóriumot.

— Magyar-angol házasság. Bécsből jelentik: Ifjabb Apponyi Antal gróf, Apponyi Antal gróf híres sportsmannek s tavaly elhunyt feleségének, Montenuovo Mária hercegnőnek 1883-ban született fia Londonban jegyet váltott miss Nelke Kittyvel. Apponyi gróf Innsbruckban és Bécsben végezte jogi tanulmányait s Londonban banküzletet folytat.

— Szőkevény uri házaspár. Bukarestből jelentik: A bukaresti előkelő körökben élénk beszéd tárgyát képezi egy új házaspár megszokése. S. L. nevű fiatal ügyvédbe szerelmes lett egy magas állású hivatalnok leánya. A leány szülei azonban semmi áron nem akartak beleegyezni az ifju pár házasságába. Ezek azonban nem sokat tekerőriáltak, hanem annak rendje szerint egybekeltek és elutaztak Páris felé. A leány kétségbeesett szülei igénybe akarták venni a hivatalos segélyt, ámde ez nem tehetett semmit a leány, illetve már aszszony visszahozatalát illetőleg, mivel az új asszony nagykoru.

— A Hadik huszárok Sopronban. Néhány évvel ezelőt Aradon állomásozott a harmadik számú császári és királyi ugynevezett Hadik huszárezred, amelyet innen Przemyslba helyeztek át olyformán, hogy az ezred orszse Przemyslben állomásozott, néhány osztály pedig kisebb lengyel falvakban szétszórtva teljesített szolgálatot. Az ezred egy része aradi és környékbeli fiukból került ki, ugyanis itt van az ezrednek pótkerete. A magyar fiuknak az eldugott lengyel falvakban való szolgálat természetesen kínos és kellemetlen volt és nem egy kesztes panaszos levél érkezett haza az aradi és környékbeli fiuktól. Néhány hónappal ezelőt őrvendtes hír érkezett Bécsből, amelyet mi is kösültünk és amely arról szólt, hogy a Hadik huszárokat Sopronba helyezik át. Az áthelyezés most meg is történt. Szerdán reggel érkezett az új ezred törzse. Sopronba, hol egy a hatóságok, mint a lakosság részéről is igen meleg fogadtatásban részesült. Már a várostól jó félórányira fekvő köhídi állami fegyháziátézetnél a soproni helyőrség tisztikara és a soproni lovassági egyéves önkéntesi iskola teljes díszben lóháton kivonult daliás csapata fogadta az érkező huszárokat. A Szent Mihályi kapunál a városi főtisztviselők élén Krétachy Sándor dr. polgármester helyettes nagyszámu közönség jelenlétében üdvözlötte őket. A fellobogozott városon át a vármegye lovassági laktanyájába vonult az érkező katonaság, ahol a háziur vármegye nevében Hejjas Antal alispán üdvözölte őket a vármegyei főtisztviselők élén. Ostermuth János ezredes köszönte meg mindkét helyen a szives fogadtatást, lelkes magyar beszédben fejezve ki az ezred örömét afőlőt, hogy a szép Sopron városába kerülhetett és kijelentve, hogy mindig legkedvesebb törekvése lesz a katonaság és polgárság között való jó viszony ápolása.

— A nők választójoga az angol parlament előtt. Londonból jelentik: A szűffrazsettek megbuktak az angol parlamentben, a női szavazati jogról szóló törvényjavaslatot kétszázhuszonkét szavazattal kétszáznyolc ellenében elvetették. A feminizmus előnyomulásának ellenségei ujjongtak, Asquith miniszterelnök és Harcourt gyarmatügyi államtitkár, akik ugylát szik nem akarják elfelejteni azt a sok hóborosságot, zavargást, inzultust és pusztítást, amit a szűffrazsettek produkáltak, a javaslat ellen szavaztak. Lloyd George kincstári kancellár és Grey külügyi államtitkár engedékenyebb lelkületű volt és a bill mellett adta le a szavazatát. A női szavazati jogon tehát tizen négy szavazattal elverték még a port Angliában, de ellenesei korán örülnek, ha ezt a tényt olyan nagy győzelemnek ünneplik. Ha a szűffrazsettek a fanatizmusukkal fogságbüntetésekkel idáig jutottak, nem sokáig lehet már elzárni őket a választó urnáktól.

— A lépfene halottja. Bécsből jelentik tudósítónk telefonon: Riedl Mihály schönbrunnstrassei kefekötő segéd tegnap gyanus körülmények között megbetegedett. Beszállították a Ferenc József kórházba, ahol ma reggel meghalt. A honcolás alkalmával lépfenét állapították meg a halál okául. A tiszti főorvos erre a legmesszebbmenő óvintézkedéseket fogantositotta, a lépfentben elhalt családját, és mindasokot, akik vele érintkeztek, szigoruan vesztegrár alá helyezte. A hatóság most azt nyomozza, hogy hol szereste a beteg a halálos kórt.

— Öngyilkosság. Szeiler József 28 éves vasestergályos ma este Falerakóhely 8. számú házában levő lakásán szublimát oldattal megmérgezte magát. Súlyos belső sérülésekkel került a kórházba. Vallomása szerint azért lett öngyilkos, mert a felesége elhagyta.

— Agyonlőtte a barátját. Bogdán Virgil dr. ügyvédnek Zimándi-űlő 1. szám alatt lévő szőlőjében ópauli munkások végső a művelést, Avramusz Tódor vincellér felügyelete mellett, Régi, megbísható emberek, akik évek óta együtt dolgoznak és általános árért vállalják a munkát. Ma délben a vincellér bejött a városba, hogy Bogdán dr.-nak jelentést tegyen a munka haladásáról. Ebédre sem ment haza és ezért a munkásoknak az ebédjükhez kijáró pálinkáért Barna Péter ment be a vincellér szobájába, ahol az ital állani szokott. Barna a szoba egyik sarkában megpillantott egy két csövű, új vadász fegyvert és azt később véve a nyitott ablak előtt álló társainak megmutatta, dicsőítte és anélkül, hogy a ravaszra figyelt volna babrált vele. A kolna ajtaján ekkor lépett ki Halik György 23 éves munkás, Barnának hat év óta munkás párja, és ő is az ablakhoz tartott. Alig tett egy két lépést a puská véletlenül elsült Barna kezében és az egyik csőből kiröpült a 16 os töltény, amelynek 40—50 sörétje Halik jobb mellébe furdott és azonnal megölte. Nyomban értesítették a rendőrséget, a honnan Scepkovszky Teofil rendőrhadnagy, Vida Vilmos ügyeletlen felügyelő és Szilágyi László dr., továbbá Prohászka László dr. tb. főorvos mentek a helyszínre és az orvos megállapította a rögtönös halált. A nyomozat során kihallgatott tanúk azt vallották, hogy Barna és Halik igen jó barátságban éltek, harag köztük soha sem volt és csak a véletlen szerencsétlenség okozta a tragikus halált. A tettest a rendőrség letartóztatta, az elhunyt özvegy anyját a halálesetről értesítette, a hullát az alsó temető halottas házába szállíttatta.

— Czigánybanda helyett katonazene. Megirtuk, hogy az aradi cigányzenekarok temesvári kartársaik példájára április elsejével beszüntetik működésüket, mert az aradi vendéglősök és kávéház tulajdonosok nem hajlandók fix fizetést adni és a tányéroszást eltörölni, amely az ételek és italok árának emelkedését vonná maga után. Gyurkovics András a legrégebb aradi cigányprimás a jelenleg működő zenészek között, tudvaleg a Fehér Keresztben játszott hosszú óta egész bandájával. Hogy Gyurkovics is résztvevő a cigánystrájkban, ez Braun Gusztáv szállótulajdonost arra készítette, hogy a jövőben szóba se álljon azzal a — szerinte — hálátlan néppel, amelynek a Fehér Kereszt ugyiszólván másfél évtizeden keresztül kenyeret adott és amely most mégis hátat fordít a régi gazdához. Braun Gusztáv elhatározta, hogy április elsejétől fogva hetenként háromszor az aradi 33 ik gyalogezred ugynevezett szimfónikus zenekarát működteti az étteremben. Ez a zenekar 16 tagból áll és kizárólag a hegedűs zenészeket foglalja magában. Vasárnap esténként azonban a Fehér Keresztben a 33 ik gyalogezred teljes zenekara fogja szórakoztatni a publikumot.

— Birtokvásárló község. Csigérszöllős község nagyobb birtokot vásárolt és a vételhez már a törvényhatóság jóváhagyását is megkapta. A birtok vételárát kölcsön útján fedezi a község és az 1.043.000 koronás törlesztéses kölcsönt ma folyósította az Aradi Központi Takarékpénztár Csigérszöllős községnek.

— A szökevény fogoly. Megirtuk, hogy az aradi rendőrség által letartóztatott Ádám Juon romániai illetőségű nemzetközi esztoltsáiban Greén Nándor főkapitány felismerte azt a fegyencet, aki öt társával együtt megszökött a csernovitzi fegyházból és öt év óta körözik. A csernovitzi rendőrség a hozzá beküldött arckép alapján megállapította, hogy Ádám a szökevény, de teljes biztonság okáért utjlényomatozatot kér az aradi rendőrségtől. A daktiloszkopiai felvételeket ma elküldte a főkapitány Csernovitába.

— Tanfelügyelő, aki ráfizet hivatalára. Temesvárról jelentik: Vértessy Gyula dr., Temesvármegye királyi tanfelügyelője a vármegye legutóbbi közigazgatási bizottságl ülésén bejelentette, hogy három év óta, mióta a vármegye tanügyét vezeti, iskolaiátogatásokra a vezetése alatt álló királyi tanfelügyelőség 1400 koronát fizetett rá a hivatalos utazási átalányokra. A felterjesztett uticaplókat a számadatok a miniszteri számvevőség rendben találta, a többkiadásokat a tanfelügyelőség javára megállapította, de hogy azok visszatértessenek, arról szó sem esett. Vértessy dr. felkérte a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy hasson oda, hogy ezek a többkiadások utólag visszatértessenek, jövőre pedig minden igazolt többkiadás visszatértesse, mert különben képtelen lesz a tanfelügyelőség intenzív iskolaiátogatási munkát végezni. A közigazgatási bizottság pártoló felterjesztést tett a kultuszminisztériumhoz, ami mindenestre méltányos volt, mert azt csak még sem követelheti az állam alkalmazottaitól, hogy a legterhebb és legfáradtságosabb, egészséget és idegeket tönkre tevő, isten háta megettől falukba való iskolaiátogatási, ellenőrző utazásokat a saját költségükön végezzék.

— Zsoldics Mihály. Több, mint egy évtizede már annak, hogy ez a furcsán hangzó név, amelyet egy dacos, elvetemedett lelkű falusi juhász viselt, országos hírnevű lett. Papp Béla szomorú nevezetességű testvérgyilkossági büntetésnek tettessé volt Zsoldics Mihály, akit az esküdtbíróóság életfogytiglani fegyházra ítélte. Zsoldics Mihály az illavai fegyházban tölti büntetését, ahonnan bünbánó, istenes leveleket írogatott haza, Mikolában lakó családjához. Zsoldicsról, aki körülbelül 12 éve rabosodik, most hír érkezett a szatmári törvényszékre. Az illavai fegyházból elszállították Zsoldicsot az állampusztai országos gyűjtőfogházba, ahol mezei munkára alkalmazzák. A gyűjtőfogház már a szabadulás előtt szobája a az, hogy Zsoldicsot odaszállították, biztos jele annak, hogy a juhász a hosszú raboskodás alatt megbecsülte magát és most már feltételes szabadság előtt áll. Addig is, míg szabadon engedik, nagy kedvezmény, hogy a nyári időt mezei munkával, szabad levegőn, az Ur szabad ege alatt töltetheti. Ha vágni fogja az aranyárga buza rezgő rendjét, ha kaszáját beleszerzi a selymes fülgő zöldjébe, vajon fog-e észébe jutni a gyilkosnak, hogy olyan szép zöld volt a batizi mező is, melyet az általa megölt Papp Zoltán kiömlő vére festett pirossá.

— Az angol szénbányászstrájk. Londonból jelentik: Bár a bányatulajdonosok és bányászok nem hoztak végleges határozatot, a strájk közeli befejezésének kilátásai kedvezőbbekké váltak. Azt hiszik, hogy a strájk nem sokára véget ér. — A tegnapi nap folyamán egyes bányák ismét megkezdték az üzemet. Chirk észak-velsi bányakerületben 350 bányász kezdte meg a munkát katonaság védelme alatt és bántatlanul dolgozhatott. A straffordshirei Littleton bányában szintén háborítlanul megkezdték a munkát. Március elseje óta a szakaszvezetők 1,042.000 font sterlinget osztottak ki a strájkolóknak közt és pénstáiraikban még 951.000 font sterling van.

— Letartóztatott betörő banda. Bécsből jelentik tudósítónk telefonon: Ma délután a bécsi rendőrség egy tíz tagból álló vasszedelmes betörőbandát tartóztatott le. A banda tagjai tegnap a bécsi Favoritban világos nappal betörést követtek el. Letartóztatott őket és a házkutatás alkalmával lakásukon a lopott holmiból egész raktárt találtak.

— Négy fillér miatt. Ma délben megjelentek a rendőrségen Balog Sándor és Kádár Sándor városi helypénzsedők és feljelentést tettek Spielman Albert burgonya-kereskedő ellen, akinek a Karolina utca 5. számú házában van az üzlete. Életveszélyes fenyegetés miatt emeltek panaszt a kereskedő ellen, mert állításuk szerint lelővéssel fenyegette meg őket hivatalos eljárásuk közben. A kereskedő üzlete előtt az utcán kosarak voltak elhelyezve és a helypénzsedők felszólította Spielmant, hogy fizessen nyolc fillér helypénzt. Ez megtagadta a fizetést, mert sohasem kérték tőle ezelőtt helypénzt és másrészt sokallotta a nyolc fillért és kijelentette, hogy négy fillérnél többet tőle nem követelhetnek. A helypénzsedők távoztak és jelentést tettek főnöküknek, aki arra utasította őket, hogy zálogoljanak Spielman üzletében. Visszatérve egy seprőt akartak a helyiségéből elvinni. Mikor a kereskedő ezt meglátta, a lakásába szaladt és revolvert vett magához, majd visszatérve lelővéssel fenyegette meg azt, aki valamibez hozzányúl, a helypénzsedőket pedig kituszkolta üzletéből. Ezek rendőrök kíséretében tértek vissza, amire Spielman kifizette a 8 fillért.

— Az aradi zenészek sztrájkja. Közöltük a minap az aradi cigányzenekarok memorandumát, amelyben április elsejére bejelentik a sztrájkot. Ez ügyben az aradi vendéglősök a következő határozatot hozták:

Az aradi Vendéglősök és Kávéosok Ipartársulatához intézett memorandumot fontos tárgyalás alá véve, a következő egyöntetű határozatot hozta. A memorandum első pontja nem tárgyalható, ennél fogva a második pont önmagától tárgytalan. A harmadik pontra vonatkozólag azon megállapodás hozatott, hogy a zenekarok felváltva, naponta más-más helyiségben játszhatnak, az eddigi feltételek mellett. Közös megállapodással tartoznak a zenekarok arról gondoskodni, hogy az általuk megállapított helyen és napon a zenekar ne hiányozzon, mert annak bekövetkezése esetén, közös megállapodásunk szerint, kényszerítve lennénk a többi üzletekben is a zenét beszüntetni. Hozott határozataink szigorú betartása mellett maradtunk. Tisztelettel: Braun Gusztáv, Ipartársulati elnök. Nagy Lajos, Csermák Ágoston, Novotay Lajos, Kovács Arthur, Kánya Géza.

— Az aradi autbuszkalauzok szalonnyelve. Nem egyszer tettük már szóvá azt, hogy az aradi autbusz kalauzai az illetudás legkisebb mértékét sem alkalmazzák az utazókjózséggel szemben. Ha hely kevés jut a publikumnak az autbuszban, annál több gorombasággal van részük a kalauzoktól. A maipap könnyező szemekkel állított be szerkesztőségünkbe Sch. né aradi úriasszony a következő megbotránkosztató incidens mondta el:

A vasutnál felszálltam az egyik autbuszra, hogy melyikre, nem emlékszem rá, mert izgatottságomban elfelejttem a számot megnézni. Koronával fizettem a kalauznak, amire az durván jégyezte meg:

— Miért nem tart aprópénzt a markában! Mindenki nem tudok visszaadni a koronából! Erre én ezt feleltem:

— Ha kiürít a kocsi oldalára, hogy csak aprópénzt fogadnak el, akkor biztosan nem fizetnének koronával.

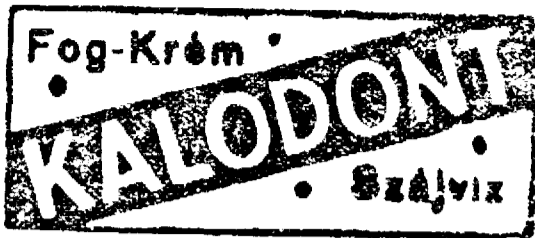
A kalauz rám förmedt:

— Mit nyelvel annyit? Szép kis úriasszony! Bizonyosan kofa volt valamikor!

Néhány perc múlva megjelent az ellenőr, akinek bepanaszoltam a goromba kalauzt. Az ellenőrnek caufolt parasztférfi ezekkel a szavakkal nyugtatott meg:

— Ne árukkodjon annyit! Igaza van annak a szegény kalauznak!

Ez a pauzszóm. Ha kiürít az újságra, talán az autbuszigazgató is tudomást szerez végre hitűtő katonái garázdálkodásáról.

6918.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZVELEKEDÉS

— Az aradi piac árai. 1 csomó saláta 2—10 fillér, 1 drb. kalarabé 2—10 fillér, 1 drb. káposzta 4—10 fillér, 1 drb. tök — fillér, 1 kötés reték 6—10 fillér, 1 kgr. spenót 12—14 fillér, 1 kgr. sóska 50— fillér, 1 kiló burgonya 10 fillér, 1 drb. káposzta 10—50 fillér, 1 kötés vöröshagyma 4—6 fillér, 1 kötés zöldhagyma — fillér, 1 kötés foghagyma 6—30 fillér, 1 kötés zöldség 4—14 fillér, 1 drb. zeller 2—14 fillér, 5—6 drb. tojás 40 fillér, 1 liter tej — 26 fillér, 1 kgr. tehéntúró 50 fillér, 1 liter tejfel — 120 fillér, 1 kiló vaj — 300 fillér, 1 drb. rántani való csirke 180—240 fillér, 1 drb. csirke sütni 240—300 fillér, 1 drb. tyúk 250—320 fillér, 1 drb. kappan — fillér, 1 drb. sovány liba 300—400 fillér, 1 drb. kövér liba 800—1200 fillér, 1 drb. sovány kacska 200—300 fillér, 1 drb. kövér kacska 500—700 fillér, 1 drb. pulyka 800—1000 fillér, 1 drb. karfiol 10—50 fillér, 1 kiló fehér kenyér 30 fillér, 1 kiló barna kenyér 26 fillér, 1 kiló marhahus eleje 152 fillér, 1 kiló marhahus hátulya 176 fillér, 1 kiló pecsenye 192 fillér, 1 kiló borjúhús 200 fillér, 1 kiló borjú szelet 240 fillér, 1 kiló sertés hus 192 fillér, 1 kiló sertés karaj 200 fillér, 1 kiló zsir 176 fillér, 1 kiló szalonna 176—240 fillér, 1 kiló juhús — fillér, 1 kiló bárányhus 200—240 fillér.

Aradi heti gabonavásár.

— As Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 29.

Habár sz időjárás nem mondható kedvezőtlennek, mégis a vetések állapota felől elentézetes hírek hallhatók.

A gabonafüz et irányzata szírdabb.

Elkelő a mai piacon:	
800 mm. buza	21.00—21.20
200 mm. tengeri	17.00—17.20

Névleges jegyzés:

Árpa	18.——18.40
Rozs	19.00—19.20
Zab	18.00—18.40
Vetőbúkköny	24.00—26.00

As árák száz kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktözsde

Tévérti tudósítás.

Budapest, március 29

Készár.

Amerika ¼-el magasabb. Kínálat, vételkötő gyenge, 30 ezer mm. 5—,0 fillérrel magasabb.

Határldó.

	Dél szél	2 órai szél
Buza 1912. áprillél	11.43—11.49	11.44—11.45
Buza 1912. májusra	11.48—11.49	11.44—11.45
Buza 1912. októberre	10.78—10.79	10.76—10.77
Mozs 1912. áprillisa	10.03—10.04	9.7—9.79
Mozs 1912. októberre	8.78—8.79	9.98—9.99
Tengeri 1912. május	8.79—8.80	8.75—8.76
Zab 1912. áprillisa	9.83—9.84	8.71—8.71
Zab 1912. októbert	8.42—8.43	8.38—8.39

As árák 50 kilónként számilva.

Nemzeti értéktözsde (Táv. sejtet)

— Március 29 —

Magyar aranyjáradek 4% — — — —	109 —
Magyar koronajáradek 4% — — — —	89.65
Magyar koronajáradek 3½% — — — —	77.25
Magy. földterem. kötvény 4% — — — —	90 —
Horvát-szlavon földterem. kötvény — — — —	92.25
Magyar nyereséysorsjegy kölesén — — — —	215 —
Hiszassab. és szegedi sorsjegy kölesén — — — —	149 —
Osztrák járadék papírban — — — —	89.75
Osztrák járadék arnyiban — — — —	92.80
Osztrák járadék aranyban — — — —	14.40
Osztrák koronajáradek 4% — — — —	89.76
1880. évi osztrák államsorsjegy — — — —	159 —
Osztrák-magyar bankrésvény — — — —	19.65
Magyar hitelbank-résvény — — — —	862 —
Osztrák hitelintézeti résvény — — — —	856.50
Osztr.-magy.-államsorsjegy résvény — — — —	783.50
80 frankos arany (Napoleonkor) — — — —	19.11
Ménet titoldalmi márka — — — —	117.87½
London vista — — — —	241 —
Paris vista — — — —	95.50
10 márkás arany — — — —	28.56

A Temesvári Lloyd-Társulat

tervezés-csarnokának hivatalos árjegyzése

Tévérti tudósítás.

Árák 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. március 29.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos — — — —	10.55—10.60
77 — — — —	10.60—10.65
78 — — — —	10.70—10.75
7 — — — —	10.75—10.80

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos — — — —	10.45—10.50
Rozs — — — —	8.75—9 —
Árpa — — — —	9.10—9.20
Zab — — — —	8.90—8.95
Tengeri — — — —	8.45—8.55

Kőbányai sertésplac.

Márc. 29

Március 28 Magyar elsőrendű: Fialat nehecs (páronkint 820 kilogrammon felüli súlyban) 150—152 fillér. Fialat közép (páronkint 351—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronkint 240—280 kigr.) 160—164 fillérig.

Sertéselésztszám: 1912. évi március hó 26. napján volt készlet 25169 drb. — 1912. március hó 27 én felhajtattott 552 drb. — 1912. március 27 én elszállítattott 227 drb. — 1912. márc. 28. napjára aradi készletben 28494 drb.

A hírott sertésüzlet irányzata: kellemesebb.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ.

Szombat, 1912. március hó 30-án

A bérlet

A) bérlet

R. Gombaszögi Frida, a Magyar színház művésznőjének felléptével:

Sárga lilium.

Vidéki történet 3 felvonásban. Irta: Bíró Lajos. Rendező: Kesztlér Ede.

SZEMÉLYEK:

A nagyherceg Beregi S.	Dr. Peredy Kesztlér Ede.
Thurzó Viktor Dolly Lajos.	Judit, a huga Gombaszögi.
Hessen Mogyórdy J.	Dr. Asztalos Vass Jenő.
Mészáros Ladiszlav J.	Bokor Adolf Csáky F.
Basarczy Cseh Ferenc.	Zsifko ics Kulcsár L.
Katolnay Herold E.	Rád János Varnai Jenő.

Kezdets este ½ 8 órakor.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság tér mellett.)

Ma szombaton, 1912. március 30-án:

1. Emberke a dobozban. Humoros. — 2. Művész. Dráma. — 3. Muzi utaság Látványos. — 4. Toto, mint portás. Kacagató. — 5. Kiállítás az éjszabában. Dráma. — 6. Legénybucsu Molatságos. — 7. Taniától-Tripoliszig. Természetfáti felvétel. — 8. A fuvaros. Amerikai dráma.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma szombaton, 1912. március 30-án:

1. Kakuk ur vasárnapi kirándulása. Vívjáték. — 2. Vogézek. Gyönyörű természetfáti felvétel. — 3. Egy élet rejtyéje. Szencziócs társadalmi dráma 2 felvonásban. 2000 méter. Sláger kép. — 4. Bandika feminista. Kacagató.

Az előadások kezdete délután ½ 6 órától folytatólagosan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülcsenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-só hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a nézőterem kalap nélkül megjelenni. — Műsört ingyen kapn. a jegyszedeóknél — Saját zenekar. — Ruhatári — Buffet.

NYILTTÉR.*

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS SZABOTT ÁR. ANGOL RAGLÁNOK,

- SELYEM- ÉS ETAMINE-KÖPENYEK, POSZTÓ FELÖLTŐK, LEÁNYKA-KABÁTOK, GYERMEK-KABÁTOK, ANGOL COSTUMEOK, TROTTEUR-COSTUMEOK, LEÁNYKA-COSTUMEOK, DIVATALJAK. SAJÁT MŰHELY. TELEFON 855.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

A MINORITA-TEMPLOMMAL SZEMBEN.

A legújabb amerikai férfi, női és gyermek cipők óriási választékban.

Minden facon. Minden szín.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Női és leány gyapju kötött kabátok (Paletote) minden színben a legnagyobb választékban.
Női kabátok 9—9.50 koronától — leány :: kabátok 5—5.50 koronától feljebb ::

Bársony Andor harisnya-, kötött és szövött-áru üzletében kaphatók
Arad, Szabadság-tér 17. sz. Telefon 642. sz.

TELEFON
517. - 517.

Ima-
könyvek
husvétra!

Katholikus. Hock, Tárkányi,
Albach stb.

Református. Szász, Tompa,
Révész stb.

Evangelikus.

Zsoltárok,

elegáns csont, bőr-
és barsnykötésben.

óriási választékban
leszállított
árban kaphatók

Ingusz
I. és Fia

könyvkereskedésében

Arad, Weitzer János-utca.

של פסח

ünnepekre

ajánlok hechserral ellátott kitünő
kóser szilvóriumot, bort
és mindennemű fűszereket

legolcsóbb árak mellett.

Rothstein Mór

Szabadsag-ter 3 1978

A KIRÁLYOKBAN KIRÁLYSÁGON OLLA.
MILKÓKÉK AZ OLLA LEHETNEK JÓLLE.

„OLLA” gummi-külonlogosság. Teljes jótállás. Árjegyzék ingyen „OLLA” gummi-gyártó. Wien, N.124., Prater-gasse 57.

Az „OLLA” gummi mint 2000 ort. a világ legnagyobbjához van ajánva.

Villamos-
felszerelések,
electromotorok
leggyorsabban
Kalmár Józsefnél
kaphatók 1671
Aradon, Salac-u.

Millió
ember használja
Könnyű
rekedség, hurut, elnyájkaso-
dás, torokhurut, fullasztó és
görcsös köhögés ellen a
Kaiser-éle
mellpasztillát
„3 fenyő” jeggyel.

6050 bizonyítvány orvo-
soktól és magán-
emberek elismerő levele a
legjobb ajánlás a biztos si-
kerre és közkedvelésre. Egyet-
len hasonló készítmény sem
tud ilyen hatást elérni. Kü-
lönösen kellemes és jóízű
cukorka. — 20, 40 és 60 fil
léres dobozban

Kapható: Guterl Póldos Kelemen, Rajcs Árpád, Rozsnyay Mátyas, Breuer Pál öp. Vojtek Kálmán és Ring Lajos gyógyszerárakban Arad, Zombory János gyógyszerárak a Szonháromságban Uj-Szt. Anna, Adler gyógtárban, M. Pécskán, Ors Rezső, Pankota, Toffert Károly gyógyszerárak Elek, Krausz Elemér gyógyszerárak Glagovác, — Zeigmondovics Béza Irls gyógyszerárak Lippa, Vojtek és Welser drogeriája Arad, Rekszin János gyógyszerárak Ó-Pécska és Székely Zoltán gyógyszerárak Csorvá, Bauer Károly gyógtárak Kovermes.

Kellőzködés figyelmébe!

Nemcsak világítási berendezéseket
esztillárokkal

együtt kezvesztés nélkül felállítok
a mellőlti szorai és szálát

KOCH DANIEL

Magyarország első telefonberendezéséről vállalkozó
Arad, Doák Ferencz-u. 42.

A mesterdálnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van 6681

kaucsuk-sarok.

Szőlőtelepítők
figyelmébe!

Kitünő minőségű szőlő-
oltványok ezre150 korona.

Ne vegyen addig,

míg tőlem árjegyzéket
nem kér. Az összes bor-
és csemege-fajokból száll-
íthatok Ripária Portális
és Montikola alanyon.

Rendelésnél 1/3 előleget
kérek. 1611 Cím:

Nagy M.
Marosvásárhely.
Gecse Dániel-utca 39.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyerő.

Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes férfruhához 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) elegendő, 1 szelvény 17 kor.
csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— Kért,
szelvény föléltőszövetet, turistalódent, selyem-
hangarni stb. gyári áron küld mint megbiz-
ható és szelvé cég mindenütt ismert posztó-
gyári raktár.

Siegel-Imhof, Brünn.

Ánták Ingys és bormestve.

Az előnyök, a melyeket a magánverő óras, ha
szelvézüketől, közvetlen Siegel-Imhof
cégnél, a gyári piácson rendel meg, igen jele-
tősek. Szabott legolcsóbb árak, óriási
választék. Mintahő, figyelmes kiválasztás, még
a legkisebb rendeléseit is, teljesen friss árban.

UJ CUKRASZDA!

Igen tisztelt ismerőseimet és a nagyérdemű közönséget értesítem, hogy **ARADON, Deák Ferenc-utca 40/a szám (uj gör. kath. bérpalotában)** egy modernül berendezett

cukrászda üzletet nyitottam.

E szakmában hosszú éveken át szerzett tapasztalatom garanciát nyújt, hogy mélyen tisztelt vevőimet mindenkor a legizlésebb süteményfélékkel látom el. Megrendeléseket aznap elkészítik és készséggel hazaszállítok. — Szives pártfogást kér, kitűnő tisztelettel

FRANK JÓZSEF

cukrász.

2016

Gyakorlott

fésülőnő

ajánlja magát intelligens uri nők-höz. Elvállalja a mai kornak megfelelő legizlésebb és legkomplikáltabb fésüléseket. 1986

Juhász Viktória

Árpád-tér 4. sz., földszint.

Építetők figyelmébe!

A nagyérdemű közönség tudomására adom, hogy hosszabb távollét után Aradra ismét visszatértem és

építészeti irodámat

újólaj üzembe helyeztem. Bármilyen az építészet terén előfordulható új és tartozási, átalakítási munkálatokat elvállalok és azokat felelősség terhe mellett készítik. Tervek és költségvetések készítését úgy emeltem mint földszintes házakra elvállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

CSOBÁN TIVADAR építész

Arad, Deák Ferenc utca 20.

Uj asztalos mihely!

Arad, Schweidel József-utca 1. és Vecsey-utca 7.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Aradon, Schweidel József-utca 1. és Vecsey-utca 7. sz. házban épület és bútorszállító műhelyt nyitottam. Elvállalok épület-, bútor-, portál-, konyha- és boltberendezéseket a mai kornak teljesen megfelelő modern kivitelben és jutányos árak mellett. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Doszpoly Géza

Épület- és bútorszállító. 1825

Tanulók felvételnek

ARADI (Seelinger) M. A.

uri, női és gyermekcipők raktára

Arad, Salacz-utca 1. sz.

Van szerencsém az igen tisztelt volt rendelőim, vevőim és a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy cipőüzletemben

a mértékutáni megrendelések készítését megkezdtem.

Üzleti elvem a legjobb minőségű anyagból dolgozni, mérsékelt árak mellett.

Készítetek amerikai, angol és francia divatkülönlegességeket, ugyancsak fájós lábakra orthopéd gyógycipőket.

Becsés pártfogásukat kéri tisztelettel:

ARADI (Seelinger) M. A.

TELEFON 902.

SALAC-UTCA 1. JAVÍTÁSOK ELFOGADTATNAK.

Beton-tégla

1835

25%-al olcsóbb és jobb mint az égetett téglá,

Kézi erőre járó beton-tégla gyártó gép

(gyárt naponta 4000 téglat) továbbá cement-cserép, kutgyűrű, betonátersz és egyéb cementáru készítő gépek olcsó áron kaphatók.

Zsigri János

mezőgazdasági és cementipari gépgyárában
Arad, Pécskai-ut 17. 1835 Telefon 823.

AZ ARADI TEJCSARNOK

értesíti a n. é. közönséget, hogy kiváló minőségű **csomago-sajtjait** a következő árakon becsátja forgalomba:

Imperiál (arany jegyű) darabja	82 fillér.	
„ (kék jegyű)	28 „	
Romadour	70 „	2006
Teliszin-oreme	32 „	
Alföld gyöngye	24 „	
Piccoló	16 „	
Tízórás csomago	16 „	

Tekintve, hogy a nagyobbjében igen nagy a fogyasztás, a nagyérdemű közönségnek módjában van finom **csomago-sajtjait** nagy pénzügyi megtakarítás mellett beszerezni.

Naponta friss készítésű YOGHURT

Táplál: Üdít: Gyógyít!

Elárusító helyiségek: **Karolina-utca 7., Forray-utca** (Nádasdy-palota), **Széchenyi-utca** (Millenium-épület).

Pótlásra és telepítésre kiválóan alkalmas fajtisza

gyökeres ripária portalis

vesszöt egy és két éves minőségben, bármilyen mennyiségben szállít 1844

Hámory-Gazdaság
szőlőoltvány-telepe ARAD.

תב 70

Ortodox

mindennemű elsőrendű fűszeráru, bor, ó-szilva a Föt. ortodox rabbi felügyelete alatt

Stein Mór

fűszerüzletében 1791

Tökölly-tér 7. kaphatók.

Saját találmányu szabadalmazott **gipsz-válaszfal lapjaim**

kitűnő formájuk, kötésük, szilárdságuk és könnyűségükkel fogva minden eddigi gyártmányt felülmúlnak. — Megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el. 1881

Virág Kálmán

építési anyagraktára
Arad, Erzsébet királyné körut 59.
Telefonszám 65.

Varga Kálmán

női divatterme, Aczél Péter-utca 2.

Párisi és londoni szövetségű megérkeztek.

A hölgyközönség szives figyelmébe ajánlom. 991

Ezen rovatban minden adó egy-
mest költségek árát és díját,
vagyis a postaköltséget is figy.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: János 14h. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Borítékosok: 257. sz.

Ezen rovatban minden adó egy-
mest költségek árát és díját,
vagyis a postaköltséget is figy.

Ajánlatokhoz.

Meilyeket valamely jellege alatt kér-
denek a kiadóhivatalba, ne tessék
eredeti okiratokat mellékelni, mert
szettük semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
meilyeket az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
szíveskedjenek el nem vinni, a kiadóhivatal
megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Központi

kávéházi bájos asszonykát kéri
régí bámulója adjon módot és al-
kalmat a megismerkedésre „Discreté”
jellegre a kiadóhivatalba. 2075

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és
Weisznál. 1-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Pénzt, időt és fáradságot takarít meg

aki alkalmazást keres, ha az
Aradi Közlönyben hirdet.
Egy kísérlet elegendő.

szolga,

ki már 1½ évig bankban volt al-
kalmazva állást keres. Mágis Péter
Csermő. 2061

Középhoru nő

házvezetőnői állást keres idősebb
uriember vagy urindhoz helyben
vagy vidékre. Tökölly Imre utca
53. szám. 2050

ALKALMAZÁST NYER.

Kár minden percért

ha irodájában, üzletében alkalmat-
ottra van szüksége, azonnal sze-
mélyezethez jut az Aradi Közlöny
hirdetése útján.

Tessék meggyőződni!

Fiatal, ügyes segédek

felvétetnek. Jelentkezni lehet dél-
ben 12—1 között Kell Manó
üzletében, Andrassy-tér. 1616

Tanulóleányok

heti fizetéssel az Aradi Nyomda
Részvénytársasághoz könyvkötészetébe
azonnal felvétetnek.

Egy elárusító

felvétetik Ingusz I. és Fia könyv-
kereskedésében Arad, Weitzer Já-
nos-utca. 555

Keresek

egy középkorú házvezetőnőt, ki
a főzésben teljesen jártas és izr.
háznál lakott. Havi bére 40 ko-
rona. Cim Mann Vilmos Kisjenő.
2078

KIADÓ LAKÁS.

Itt az ideje,

ha kiadó lakása van, hogy az Aradi
Közlönyben hirdesse.
Egy próba már sikerrel jár.

Boros Béni-tér 20. számú

bérházban a II-ik emeleten egy
3 szobás erkélyes lakás. fürdőszoba
és egyéb mellékhelyiségekkel május
1-re, azonkívül 1 üzlethelyiség az on-
nal kiadó. Bővebb értesítést Laendler
Aladár gőzfűrésznének irodája nyújt.
2019

Három szobás

lakás összes mellékhelyiségekkel
május 1-ére kiadó Eötvös-utca 12.
sz. alatt. 2048

Lakás

Neuman-palotában I emelet, udvar
kiadó. 2074

4 és 5 szobás

különálló lakás fürdőszobával, má-
jus 1-re, azonkívül raktár- és mű-
helyhelyiség azonnalra kiadó.
Hasszinger-utca 5. 1678

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti
Vojtek és Weisz fertőtlenítő sze-
reivel. 1-5251

ÖZLETEK.

Ha üzleti összeköttetést keres
hirdessen az Aradi Közlönyben. —
Kockázat kizárva.

60 év óta fenálló

vegyes kereskedés eladó. Bővebb
felvilágosítással szolgál Mesner
Lipót, Nádor-u. 14. 1958

Eladó

elsőrangú vidéki üzlet és korcsma
összes jogokkal, ház és szép gyü-
mölcös kert. Bővebbet Körösvöl-
gyi Pálina Raktár Arad, Andrassy-
tér 5. 2018

OKTATÁS.

Szép fogakat

szepíteni kell. Legajánlatosabb Vojtek
és Weisz Dentollin fogcseréje. 1-5251

Gépirás, gyorsírás

legjobban elsajátítható Ziffer Sán-
dor írógépvállalatánál. Elsőrangú
szaktanerők vezetése mellett. A
tanfolyam három hónapig tart.
Az állásközvetítés végzett növen-
dékeink részére díjtalan. Beirat-
kozni lehet április hó 1-ig József
főherceg-ut 7., I. em. 1877

Ha pecsétes a ruhája

csak a „Purinált” használja. Vojtek
és Weisz-tól. 1-5251

LAKÁST KERES.

Keresek

a főtéren vagy ahhoz közel május
1-re esetleg augusztus 1-re egy
4—5 szobás modern lakás. Cim a
kiadóhivatalban. 2078

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Még nincs késő,

ha venni, vagy eladni akar, hogy
az Aradi Közlönyben hirdessen.
Az eredmény biztos.

Párizi divatalbum

a legújabb 770 tavaszi színes mo-
del képpel 2.— Blouse-Album 120
kor-ért kapható Pichler Sándor
könyv és papírkereskedésében Arad,
Szabadság-tér 1. sz. 2551

Riparia Portalis

kétéves gyökeres, kb. 7000 dró.
ezre 80 koronával kapható Ábrai
Lajosnál Békéscsabán. 2030

Husvétel!

Minden felekezeti Imakönyvegyszerű
és legdiszesebb kivitelben érkezett
és legolcsóbban kaphatók. Finom
és tréfás husvét levelezőlapok.
Szekrény-papírok viszontelárusítók-
nak legjutányosabban. Krausz Paulin
könyv- és papírkereskedés. Színház-
épület. 4481

A hervadó

megvédi csapon álló megkezdet
borát ecetesedés, virágzás és min-
dennemű borbetegségek ellen. Voj-
tek és Weisz. 1-5251

Hízott úszók,

tinók, bikák, ökrök és vészen át-
ment 45 drb. egy éves herélt faj-
süldő és 2 drb. kan eladó. Erdős-
kereken az uradalmi majorban.
2028

Használt

csavaros kopirprést megvételre ke-
resek. Megkeresések 909. telefon-
szám alá kérek. 2012

Illinois Champion

tengeri vetőmag. Amerikai műve-
lés mellett egy kisholdra való vető-
mag 6—6¼ kgos postacsomagban
(28 drb. válogatott és kellően
csonkított cső) 8 koronával. Válo-
gatott csövek közepéről kézzel
morsolt és Corn Graderral kiegyen-
lített minőségű nemes tengeri 100
kg-ként 80 koronával kapható
Ábrai Lajosnál Békéscsabán. 2030

Kopott parkét

tülkőrfényes lesz, ha azt Vojtek és
Weisz parket-pastájával dörzsöl
fel. 1-5251

INGATLAN.

Mit kiabál?

Hisz az egész világ tudja, hogy
házat, földet stb. a leggyorsabban
az Aradi Közlöny hirdetése útján
lehet értékesíteni.

12½ oót

jövedelmező, 3 utcára szóló kisebb
bérház, közel a főtérrhez, 25000
koronáért eladó. 2021

KÖLÖNFÉLE.

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Voj-
tek és Weisz-tól. 1-5251

198—1912. ügy szám.

Árverési hirdetemény.

Löwenstein Lajos, aradi lakos-
nak Schlésinger Márkusz szolnoki
lakos elleni ügyében 110 csomag,
550 kg. sulyu husvétí pászka
1912. évi április hó 1. napján d. e.
9 órakor Aradon Óvár-utca 5. szám
alatt közbenjöttöm mellett meg-
tartandó nyilvános árverésen el-
adatik.

Arad, 1912. március 29-én.

Boles János,
kir. körjegyző.

Tanulóleányok

heti fizetéssel

könyvkötészetünkbe felvétetnek.

Csillárok, villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atádi Péter-utca 2. (Hársfa)

Az okos és modern kereskedő

tisztában van azzal,
hogy üzletének for-
galmát csak reklám
útján növelheti,
miért is hirdet az

Aradi Közlönyben.

Alkalmi vételök
és eladások
Észertárgyakban
Arad és vidékén, Arad legmagasabb
ár- és értékraktárában

Deutsch Izidor

írás és ékesítés
Welfer János-utca, Minorka-palota

Zálogóvadulék

Arad és vidékén, egymást és hely-
ilem tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyra átverésként

TELEFON 428. TELEFON 428

162—1912. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Péter és Darányi János-utcákban kőalapos ut készítése iránt folyó évi április hó 1-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 3456 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár, 10 %-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. A kő minta bemutatandó.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1912. évi március hó 11-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Nagymennyiségű
maculatura
Jutányos áron
eladó.

103—1912. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Akác és Angyal-utcák egy részében kőalapos ut készítésének elvállalása iránt folyó év április 1-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 4464 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár, 10 %-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. A kő minta bemutatandó.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1912. évi március hó 11-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

THE VERA

American Shoe

A jelenkor

legtől életesebb

legkényelmesebb

és legtartósabb

amerikai

cipője

urak, hölgyek és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

1561

Telefon 442.

146—1912.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a polgári leányiskola kibővítési munkálatainak biztosítása iránt f. évi április 5-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli versenyárgyalást tart. A munkálatok a következők I. földkőműves elhelyező és szabráz munka, II. ács munka, III. bádigos munka, IV. tetőfedő, V. asztalos, lakatos, mázó, és üveges, VI. ablakredőny, VII. szobafestő, VIII. vízvezeték, csatornázás, csapadék csatornázási munka, ajánlattehető az egyes vagy összes munkacsoportra.

1. A versenyárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki iparayakolására engedéllyel bír.
2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap d. e. 10 óráig nyújtandó be.
3. Az ajánlatok a városi mérnöki hivatalban 2 koronáért kapható miután az egységárak és végösszegek pontos beírása és a végeredmények számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandó be.
4. Az ajánlatokhoz 5% bánatpénznek a városi pénztárba való letétele igazoló nyugta csatolandó.
5. A munkálatokhoz kizárólag hazai anyag használható és honi munkások alkalmazhatók.
6. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik az 5% bánatpénzt 10% biztosítékra kielégíteni.

7. Fenn tartjuk azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra tekintett nélkül szabadon válasszunk.

8. Ajánlattevő ajánlatukkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Ha vállalkozó a munka feltételeknek részben, vagy egészben eleget nem tenne: jogunk van őt a vállaltól minden további beavatkozás nélkül elmozdítani és a munkát kárára és veszélyére másnak kiadni.

10. Amennyiben többen együttesen tesznek ajánlatot: már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, aki a munkálatokat vezetni fogja.

11. Az ajánlatban világosan és határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

12. A versenyárgyalás a fenti jelölt napon és időpontban az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

13. Az ajánlatok felett Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága dönt.

14. Táviratilag beadott ajánlatokat figyelembe nem vesszük, nemkülönben pótajánlatokat.

Arad, 1912. évi március hó 11.

A gazdasági szék.

Eladó egy jókarban levő, négy lóerős gáz-motor.

Cím a kiadóhivatalban.

Mányi M. és Társa

mészáros, Boros Beni-tér 16. sz.

A mai naptól

olcsóbb lett a fiatal borjúhus.

Van szerencsém a t. vevőimmal tudatni, hogy

1 kg. borjúhus eleje 1 kor. 60 fill.
" " szelet 2 " "

1826—1912. pmsz.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósága által a rendőrkapitányi hivatali bünyügyi osztályában szervezett és a városi fizetési szabályzatban a X. fizetési osztályba sorozott, évi 2000 korona kezdő fizetéssel, 200 kor. városi pótlékkal és 720 kor. laktér illetményel javadalmazott fogalmazói állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom azokat, kik az 1883. évi I. t. c. 3. §-ában megállapított képzettséggel rendelkeznek és a pályázatban résztvenni kívánnak, hogy a képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságához címezhető pályázati kérvényeiket hozzám 1912. április hó 4-ig bezárólag terjesszék be.

Arad, 1912. március 21-én.

Varjassy,
polgármester.

7047—1912.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minisztériumnak rendelete nyomán ezennel közzhírré tesszük, hogy a m. kir. honvéd főreáliskolában 50, a honvéd Ludovika akadémiában pedig 64 résztint teljesen díjmentes, részint alapítványos, részint földijmentes államköltéses, illetőleg alapítványos és fizetéses hely fog az 1912—1913. iskolai év kezdetén betöltetni.

A részletes pályázati feltételek a városi katonügyi osztályban betekintheők.

Arad, 1912. március 23.

A városi tanács.

5822—912.

Hirdetmény.

Az 1912. évi február hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri bizottság által küldött összeírású jegyzék 3. drb. ivét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1912. évi március hó 25-től számítandó 8 napra a városi fogyasztási adó felügyelőségél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekelt névszerint Donáth Simon, Sándor Józsefné, Tóth János és Hoffman József kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adó felügyelőségél szrevételeket.

Arad, 1912. március 22.

A városi tanács.

Igen tisztelt vevőinket és az uri hölgyközönséget értesítjük, hogy
1783 a lelegegység eredeti

bécsi és párisi kalap modell újdonságaink

szép választékban megérkeztek, melyeket legjutányosabb árban árusítunk el.

== Kész gyászkalapok és gyermekkalapok nagy választékban. ==

Szives látogatást kérünk kitünő tisztelettel:

SCHWEIGER ÉS BÉKÉSI

női kalap divatterme

Arad, Andrassy-tér 20. (Udvarban.)

Orth. koser

sel peszach

hecsiserrel ellátott eredeti

tokaji

husvétii fehér- és veresbor

továbbá kitünő szilvórium

jutányosan kapható

Özv. Krausman Sománé

1972 koser vendéglőjében

Asztalos Sándor-utca 9.

A LEGUJABB HÁROM SZÓ!

**Fried,
üveges,
képkeretező.**

Arad, Gr. Apponyi A.-ut 15.16. Telefon 909.

Stock-

Cognac

Medicinal

hivatalos ólomzérrel
ellátott palackokban
mindenütt kapható.

5875

CAMIS

ÉS

STOCK

gőzlüzemű gyárából

BARCOLA.

Figyelje meg! Állandó étkezésnél a

„Dózsakenyér”

5859

mily jó hatással van a gyomorra és az emésztésre.

„Gambolier”

engedélyezett

IMPORTÁLT AMERIKAI

ügető mén Record 1.26,

(apja Bingen, Record 1.20)

fedez 100 koronáért.

1617

Ugyanitt eladó több jól behaj-
tott amerikai félvér kocsiló.

Gutzjahr Gazdaság, Arad.

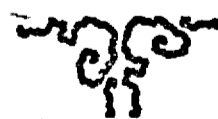

1789

Lányi Marczell

cipőkülönlegességek raktára

Arad, Atzél Péter-utca 1. szám.

A tavaszi újdonságok cipőkülönlegességeimben
már megérkeztek és azok részben a kirakataimban,
részben üzlethelyiségemben minden vételkényszer
nélkül a n. é. közönség rendelkezésére áll. ∴

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány héttel

Fischer Simon cég nagyáruháza Arad, Szabadság-tér

olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált azáltal, hogy a heti sorozati által, feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

Sorozati árak:

1

koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánköti
- 3 drb. tiszta selyem csokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatta nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes kezelt
- 3 drb. elegáns angol batizst zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 2 pár csíkos női harisnya
- 2 pár gyermek patent harisnya a 7 sz-ig
- 1 pár finom női flor harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövet sapka
- 1 drb. kék scheviot fiu sapka
- 1 drb. elegáns divat sétatöb
- 1 drb. valódi bőr pénártárc
- 1 drb. valódi bőr cigaretta tárc
- 1 drb. China ezüst cigaretta tárc
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatizst félmellény
- 1 drb. női selyem gummi-öv fek. és szin.
- 1 drb. gyermek lackbőr öv piros és fek.
- 1 drb. divatos flor gyermek nyári trikóing
- 2 drb. csíkos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos gyermek nyári sokerli
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó

2

koronás

sorozat:

- 1 drb. fehér puha férfi ing madepulán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nadrág
- 1 drb. finom fiu sport ing kretonból
- 1 drb. francia batizst alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. sifon himzett női nadrág
- 1 drb. fiu divatkalap
- 1 drb. legujabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom férfi bőrkezttyű
- 1 drb. gyermek esőernyő clotból
- 3 pár finom férfi flor harisnya
- 2 pár finom női áttört harisnya
- 6 drb. női selyem batizst zsebkendő
- 6 drb. fehér len zsebkendő
- 3 drb. legfinomabb selyem csokor
- 1 drb. elegáns acél sétatöb
- 1 drb. angol törös sétatöb
- 1 drb. bársony divat riálkül
- 1 drb. női készitaska bőrből
- 1 drb. valódi bőr szivartárc
- 1 drb. valódi névjegytárc
- 1 drb. egész finom bőrtárc
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 1 pár finom női glacce bőrkezttyű
- 3 pár női divat harisnya színes csíkkal
- 2 pár flor harisnya fekete szin. himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. ötréü vászon gallér div. forma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár krém színű selyem keztyű

3

koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legujabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voil sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb francia alsónadrág
- 2 drb. színes batizst alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing selyem szalaggal
- 1 drb. női hálókabát himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkell bottal
- 1 drb. női strappa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3

korona

90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókabát csipkével
- 1 drb. finom kézi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrridikül

Ezen hirdetés néhányszor jelenik meg, célszerű megőrizni!

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati árak, a cég a áru elsőrendű minőségeért szavatol.
A Fischer Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 40 fényesen berendezett kirakat.

Vidéki rendelések utánvétellel eszközölhetnek. :: Meg nem felelő visszavéttik.